

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

تحقیقات بازار هدف گردشگری

کشور قطر

معاونت گردشگری

دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی

تهیه کنندگان:

زهرا آزاد فر، کارشناس بازاریابی گردشگری خارجی

افسانه جعفری، کارشناس بازار یابی گردشگری خارجی

اسفند ۱۴۰۰

فهرست مطالب

.....	مقدمه	❖
.....	کلیات	❖
.....	• آب و هوا	
.....	• وضعیت اقتصادی کشور	
.....	• جمعیت شناسی کشور	
.....	• اشتراکات فرهنگی دو کشور	
.....	• تبادلات سیاسی دو کشور	
.....	• مسیرهای پروازی مستقیم و غیر مستقیم فی ما بین دو کشور	
	وضعیت صنعت گردشگری	❖
.....	• ساختار گردشگری قطر	
.....	• تعداد گردشگر ورودی	
.....	• درآمد ناشی از گردشگران ورودی	
.....	• میزان هزینه کرد گردشگران خروجی	
.....	• سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی کشور	
.....	• سهم گردشگری از میزان اشتغال زایی مستقیم و غیر مستقیم	
.....	• تور اپراتورهای مطرح کشور	
.....	• رسانه ها و وب سایت های گردشگری کشور	
.....	• اقدامات پسا کرونا برای راه اندازی گردشگری قطر	
.....	• نقشه راه گردشگری Tourism Action Plan یا هر گونه اسناد مرتبط	
.....	• استراتژی ملی گردشگری ۲۰۳۰ برای قطر	
.....	• بررسی مقولات مربوط به تولیدات و محصولات گردشگری و صنایع دستی	
.....	• جاذبه های تاریخی و گردشگری قطر	
.....	• آشنایی با سبک های آشپزی، خوراک و غذاهای سنتی کشور	
.....	• شناسایی برنامه های موجود کشور برای گردشگری ورودی به عنوان مبلغان و سفیران گردشگری	
.....	• بررسی موضوع خواهر خواندگی شهرهای گردشگری دو کشور با محوریت گسترش روابط و مناسبات گردشگری	
.....	• امکان سنجی در خصوص همکاری های گردشگری تحت کنوانسیون ۲۰۰۱ حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب	
.....	• امکان سنجی جهت برگزاری هفته فرهنگی دو کشور	
.....	• شناسایی سایت های میراث فرهنگی ملموس Tangible و ناملموس Intangible ثبت شده و موجود در فهرست میراث جهانی یونسکو (WHS) با هدف بهره گیری در حوزه تحقیقات بازار گردشگری کشور مورد نظر	
.....	• میزبانی قطر برای رویدادهای ورزشی	
.....	• شناسایی آیین ها، جشن ها، مناسک ملی و مذهبی، کارناوال ها و جشنواره ها، روز ملی و استقلال کشور	
.....	• شناسایی مشاهیر و مفاخر فرهنگی، ملی و مذهبی کشور هدف	

- اشتراکات و تفاوت های دو کشور در حوزه توسعه محصولات گردشگری..... ۳۸
- نمایشگاه های برگزار شده در حوزه محصولات گردشگری..... ۳۹

❖ ویژگی های تقاضای گردشگری کشور مبدا

- مناطق یا گروه های اصلی گردشگر فرست..... ۴۰
- مقصدهای مطلوب گردشگری برای ساکنان کشور..... ۴۰
- تعطیلات و زمان های آغاز سفر..... ۴۳
- جشن ها و تعطیلات رسمی قطر..... ۴۳
- فصول سفر قطری ها..... ۴۳
- گردشگری داخلی قطر..... ۴۴
- علایق و سلايق عمومی اتباع قطری..... ۴۵
- الگوهای سفر (انفرادی، خانوادگی، دوستان و...)..... ۴۶
- اهداف سفر قطری ها..... ۴۷

❖ بررسی وضعیت رقبای ایران در بازار کشور

- آمارهای جذب گردشگر از کشور مبدا..... ۴۸
- مدت اقامت گردشگران قطری در مقاصد رقیب..... ۴۹
- میزان هزینه کرد گردشگران کشور قطر در مقاصد رقیب..... ۴۹

❖ انطباق محصولات گردشگری کشور با ویژگی های بازار

- سلايق گردشگران قطری..... ۵۰
- عرضه داشت محصول گردشگری در وضع موجود..... ۵۰
- آسیب شناسی موانع و مشکلات گردشگران کشور مبدا در ایران..... ۵۰
- استان های واجد شرایط به عنوان مقصدهای جذب..... ۵۱
- توسعه محصول های بالقوه برای عرضه به بازار..... ۵۱

❖ وضعیت تعاملات همکاری دو کشور

- تبادل گردشگر بین دو کشور ایران و قطر..... ۵۲
- سابقه تعاملات گردشگری در سطح دولتی..... ۵۳

❖ برنامه ها و پیشنهاد های جذب گردشگران از کشور مبدا

- پروژه های جذب گردشگر از کشور مبدا..... ۵۳
- برنامه بازاریابی نفوذ به بازار گردشگری..... ۵۵
- منابع..... ۶۰

• مقدمه

قطر کشوری در جنوب غربی قاره آسیا در منطقه خاورمیانه و در شرق شبه جزیره عربستان و در بخش جنوبی خلیج فارس واقع شده است. پایتخت آن دوحه است. قطر مرز مشترک زمینی با عربستان و مرز آبی با کشورهای ایران، کویت، عراق، عربستان، بحرین و امارات متحده عربی دارد.

گستره قطر ۱۱۵۸۶ کیلومتر مربع است و از لحاظ وسعت در رتبه ۱۶۵ کشورهای دنیا قرار دارد. این کشور تا سال ۱۹۷۱ تحت حمایت بریتانیا بود. پس از استقلال در سال ۱۹۷۱ به سبب درآمدهای سرشار نفتی و گاز طبیعی، این کشور تبدیل به یکی از ثروتمندترین کشورهای منطقه شد. زبان رسمی این کشور زبان عربی است و از زبان انگلیسی معمولاً به عنوان زبان دوم استفاده می‌شود. دین رسمی آنان اسلام و واحد پول آن ریال است.

ج) حکومت ^۱	
دولت قطر	نام رسمی کشور
پادشاهی مشروطه	نوع حکومت
دوحه	پایتخت
پادشاه	بالا ترین مقام کشور
۱۹۷۱	تاریخ استقلال

این کشور در سالهای اخیر تلاش خود را معطوف به کاهش وابستگی به ذخایر نفت و گاز و سرمایه گذاری در بخشهای مختلف اقتصاد از جمله گردشگری نموده است.

ایران و قطر به دلیل اشتراکات فرهنگی و دینی و نیز همجواری و همسایگی، بازار گردشگری مناسبی برای همدیگر بوده و خواهند بود.

با وجود شیوع ویروس کرونا که ضربه مهلکی بر صنعت گردشگری وارد آورد قطر از جاه طلبیهای گردشگری خود نکاسته بلکه برنامه های پساکروناي خود را با شعار "دنیای فراتر را تجربه کنید" راه اندازی کرده است.

قطر هدف خود را جذب سالانه شش میلیون بازدیدکننده تا سال ۲۰۳۰ با تکیه بر رویدادها و استراتژی B2B، به ویژه در بازار فرانسه، تعیین کرده است. این رقم سه برابر بیشتر از قبل از همه گیری کروناست.

¹ <https://www.theodora.com>

قطر در فهرست کشورهای است که علاوه بر جاذبه‌های توریستی منحصر به فرد، بیشترین خدمات گردشگری را مطابق با قوانین اسلامی به گردشگران مسلمان و خانواده‌های آنها ارائه می‌دهد. این کشور در بین ۴۸ کشور عضو سازمان همکاری اسلامی توانسته است رتبه ششم را از لحاظ شاخص‌هایی از جمله سهولت ارتباطات و ارائه فناوری برتر به گردشگران، به خود اختصاص دهد.

میزبانی قطر از جام جهانی ۲۰۲۲ عامل جذب مهمی برای مسافران مسلمانی است که از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC)، خاورمیانه و سراسر جهان به این کشور می‌آیند، به ویژه که این رخداد، اولین مورد در نوع خود در خاورمیانه خواهد بود و در نتیجه میلیون‌ها مسلمان عاشق فوتبال از کشورهای همسایه قطر یا دیگر کشورها به دوحه می‌آیند. این فرصت می‌تواند برای ایران حائز اهمیت فراوان باشد. با توجه به همجواری دو کشور و نیز وسعت فراوان با جاذبه‌های گردشگری منحصر بفرد و نیز ارزان و مقرون به صرفه بودن سفر به ایران، بهره برداری از این فرصت پیش آمده می‌تواند جانی تازه به صنعت گردشگری ایران ببخشد.

ایران و قطر در اسفند ماه سال ۹۹ برای تاسیس خط کشتیرانی مشترک جهت ایجاد خط مسافری از بندر لنگه به بندر دوحه قطر پس از پایان همه گیری بیماری کرونا، به توافقاتی دست یافتند.^۱ سفر اخیر رئیس جمهور و هیأت همراه میتواند این روند را سرعت بخشیده و به ایجاد زیرساخت‌های مهم گردشگری بخصوص در حوزه دریایی منجر گردد.

کشور قطر با توجه به ظرفیت و زمینه‌های مناسب در حوزه‌های بندری و دریایی می‌تواند همکاری‌های خوبی با ایران داشته باشد.

بر اساس گزارش WTTC پنج مقصد خروجی قطری‌ها در سال ۲۰۱۹ به ترتیب کشورهای انگلستان (۲۴٪)، کویت (۱۱٪)، بحرین (۱۰٪)، ترکیه (۸٪) و سوئیس (۶٪) می‌باشد.

بر اساس همین گزارش در سال ۲۰۲۰ مقاصد خروجی قطری‌ها عبارتند از انگلستان (۲۰٪)، کویت (۱۳٪)، بحرین (۱۱٪)، عربستان سعودی (۸٪) و ترکیه (۶٪).

هدف اصلی مسافرت خارج از کشور برای قطری‌ها گردشگری تفریحی و گذراندن اوقات فراغت می‌باشد. دیدار از دوستان و اقوام، گردشگری پزشکی، گردشگری مذهبی و گردشگری ورزشی محور از دیگر دلایل اصلی سفر به خارج از کشور می‌باشد. قطری‌ها به مسافرت‌های مکرر می‌روند و اکثریت آنها بیش از یک تعطیلات در سال دارند. ۴۲٪ از آنها دوبار در سال به تعطیلات و در واقع سفر می‌روند و ۳۰٪ دیگر سه بار یا بیشتر در سال سفر می‌کنند.

استان‌های شمالی و غربی کشور با توجه به آب و هوای مناسب و خنک می‌تواند برای تفریح و استفاده از جنگل و طبیعت برای گردشگران قطری جذاب باشد.

^۱- <https://www.tahlilbazaar.com>

اقدامات درمانی خارج از کشور برای اتباع قطر با حمایت مالی دولت قطر انجام می‌شود و روند رو به رشدی را تجربه می‌کند. هزینه های درمان در خارج از کشور از ۱۳۷ میلیون دلار در سال ۲۰۰۹ به ۶۰۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۳ رسیده است. مقصد اصلی گردشگری سلامت کشورهای آلمان، ایالات متحده آمریکا، انگلستان و تایلند است.

تقسیمات کشوری قطر^۱

شهر دوحه پایتخت کشور قطر است، این شهر زیبا در سواحل زیبای خلیج فارس قرار دارد. این شهر به شکل بسیار مدرن طراحی شده است. در این شهر دهکده های ساحلی زیادی دیده می‌شود، طرح های مدرن سازی در قطر شامل ساختمان های تجاری و مسکونی است. این شهر دارای فرودگاه بین المللی بوده و اقتصادش بیشتر متکی به نفت و گاز و ساخت و ساز می باشد. اینطور که مشخص است اقتصاد قطر به شهر دوحه وابستگی های زیادی دارد. توسعه زیست محیطی در قطر بسیار ایده آل دیده می‌شود. شهر دوحه دارای آب و هوای گرم و خشک است و تابستان های شرجی دارد. یکی دیگر از شهر های قطر، شهر الریان است؛ جمعیت این شهر ۳۹۲،۴۲۸ نفر است. این شهر یکی از مکان های پیشنهادی برای برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ است. علت نامگذاری این شهر، آن است که در فصل بارانی به دلیل ارتفاع کم آن ناحیه الریان تبدیل به دشت سیلابی می‌شود و در طی این مدت، آب را به گیاهان متعدد وحشی که در این منطقه رشد کرده اند می‌رساند. از دیگر شهرهای قطر الخور شهری ساحلی در شمال قطر، واقع در ۵۰ کیلومتری شمال دوحه است و یکی از بزرگترین شهرهای قطر به شمار می‌رود. الخور به خاطر نزدیکی به میداین نفت و گاز، شمال قطر و شهر صنعتی راس لفان، محل زندگی بسیاری از کارکنان صنعت نفت و گاز است. از دیگر شهرهای بزرگ در قطر می‌توان به راس لفان، لوسیل، ذخان، مسیعید، الخرا، وکره، زباره و ام باب اشاره نمود که هر یک دارای سیستم اقتصادی مربوط به خود هستند.

کشور قطر از سال ۲۰۱۵ به ۸ شهرداری تقسیم شده است.

ردیف	شهرداری	مساحت	جمعیت
۱	الشمال	۸۵۹/۸	۸۷۹۴
۲	الخور	۱۶۱۳/۳	۲۰۲۰۳۱
۳	الشحانیه،	۳۳۰۹	۱۸۷۵۷۱
۴	ام صلال	۳۱۸/۴	۹۰۸۳۵

1 <https://www.wikipedia.org/>

۵۴۳۳۹	۲۹۰/۲	الضعاین	۵
۹۵۶۴۵۷	۲۰۲/۷	دوحه	۶
۶۰۵۷۱۲	۲۴۵۰	الریان	۷
۲۹۹۰۳۷	۲۵۷۷/۷	الوکره	۸

❖ کلیات

• آب و هوا^۱

آب و هوای کشور قطر بیابانی و خشک است. این کشور شبه جزیره محسوب می‌شود و از قسمت شرق عربستان جدا شده و به درون خلیج فارس کشیده شده است. به همین دلیل اکثر روزهای سال گرم و شرجی است.

زمستان‌ها در قطر خنک و تابستان‌ها بسیار گرم است؛ به طوری که در بعضی روزها دمای هوا حتی به ۴۳ درجه سانتی‌گراد هم می‌رسد.

دولت قطر برای کاهش دما برنامه‌هایی مانند نصب سیستم‌های تهویه و خنک کننده در مکان‌های عمومی، کاشت درخت و رنگ کردن خیابان‌ها را اجرا می‌کند.

• وضعیت اقتصادی

کشور قطر سومین دارنده ذخایر گاز جهان بعد از روسیه و ایران محسوب می‌شود و اقتصاد آن به صادرات نفت و گاز وابسته است. ساختار اقتصادی مبتنی بر منابع انرژی، قطر را مجبور کرده است بخش زیادی از واردات خود را به مواد غذایی و محصولات اختصاص دهد.

بعد از فروش نفت و گاز، بخشی از درآمد قطر از گردشگری به دست می‌آید. به تازگی دولت این کشور اهمیت کاهش وابستگی به منابع انرژی را دریافته و برنامه‌های مختلفی برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی تدارک دیده است.^۲

^۱- <https://parsicanada.com/qatar>

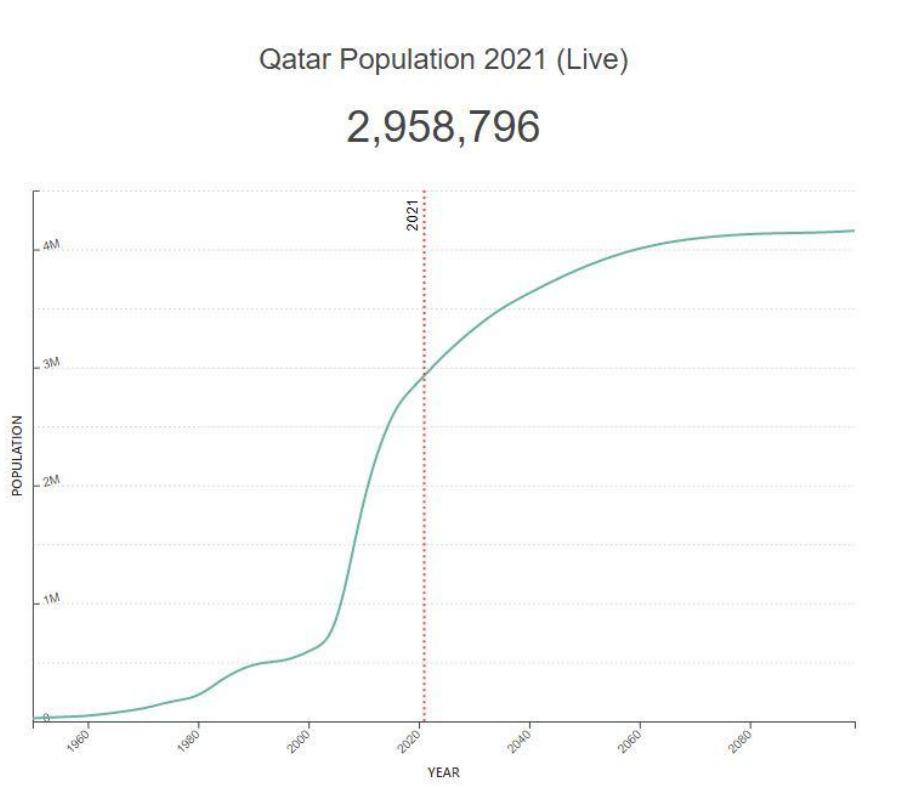
^۲- <https://parsicanada.com/qatar>

درآمد سرانه این کشور در سال ۲۰۱۸ بر اساس آمار ارائه شده توسط World Bank ، ۳۲/۴۱۶ دلار بوده است.

• جمعیت شناسی^۱

جمعیت قطر بر اساس سرشماری سال ۲۰۲۱ تعداد ۲,۶۹۱,۳۶۷ نفر می باشد

¹- world population review

Name	Population
Doha	344,939
Ar Rayyan	272,465
Umm Salal Muhammad	29,391
Al Wakrah	26,436
Al Khawr	18,923
Ash Shihaniyah	8,380
Dukhan	7,250
Musay`id	5,769
Madinat ash Shamal	5,267
Al Wukayr	5,146

• اشتراکات فرهنگی دو کشور

ایران و قطر از دیر باز از نظر دینی و همجواری، روابط بسیار دوستانه‌ای داشته‌اند. روابط بازرگانی بین ایران و قطر و مسافرت‌های مردم دو کشور همیشه برقرار بوده است. به همین دلیل ایران همیشه تلاش داشته است که روابط اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی خود را با قطر گسترش دهد. روابط ایران و قطر از زمان استقلال قطر در سال ۱۹۷۱ دوستانه و بر پایه احترام برابر بوده است. ایران که خواهان تفاهم و گسترش روابط دوستانه با همه کشورها بود، از نخستین کشورهایی بود که استقلال قطر را به رسمیت شناخت و ورود این سرزمین کهن را به جامعه بین‌المللی تبریک گفت.

به موازات برقراری و گسترش ارتباطات بازرگانی بین مردم ایران بخصوص اهالی جنوب کشور و مردم قطر و به تبع آن افزایش رفت و آمدهای اتباع دو کشور، روابط فرهنگی بین ایران و قطر نیز عمیقتر شد. در این راستا بسیاری از اتباع قطر ترجیح می‌دادند که تعطیلات خود را صرف زیارت اماکن مقدسه ایران و یا مسافرت به شهرها و اماکن دیدنی کشورمان نمایند. در چارچوب این روابط و توافق‌های انجام شده ایران اقدام به آموزش اتباع قطری در زمینه‌های مختلف نمود. پس از تاسیس مدارس ایرانی در قطر در سال ۱۳۵۱ فعالیت این مدارس در قطر رسماً آغاز گردید. در تاریخ سوم مرداد ۱۳۵۲ تعداد سی نفر از دانشجویان قطری برای

انجام مسابقات فوتبال به اصفهان اعزام شدند. روابط فرهنگی مردم ایران و قطر بویژه پس از استقلال این امیرنشین، تا سال ۱۳۵۷ در جنبه های هنری و ورزشی و بازدیدهای دانشجویی از آثار باستانی و دیدنی ایران نمود داشت. از سال ۱۳۷۰ همکاریهای فرهنگی دو کشور نیز همچون روابط سیاسی و اقتصادی تولدی دوباره یافت. معاون وزیر آموزش و پرورش کشورمان در خرداد ۱۳۷۰ و اسفند همان سال به منظور بررسی امور مدارس ایرانی به دوحه سفر کرد. در ۱۳ مهر ۱۳۷۰ وزیر آموزش قطر جهت مذاکره با مقامات کشورمان پیرامون تهیه پیش نویس موافقتنامه همکاری آموزشی میان دو کشور به تهران آمد. حضور ۲۵ هزار ایرانی در قطر و نگرانی این کشور که عمدتاً ناشی از تبلیغات سوء استکبار جهانی علیه جمهوری اسلامی بود، موجب شد دولت قطر در سالهای اولیه پیروزی انقلاب نسبت به تقویت روابط فرهنگی با ایران حساسیت شدیدی نشان داده و حتی زمینه این گونه فعالیتها را نیز محدود کند. در این رابطه دولت قطر علاوه بر محدود ساختن اعطای ویزا به ایرانیان تعدادی از آنها را نیز اخراج نمود.

اما به دنبال پایان جنگ تحمیلی از یکسو و تجاوز دوم اوت ۱۹۹۰ عراق به کویت حقانیت و حسن نیت جمهوری اسلامی ایران برای کشورهای منطقه از جمله قطر محرز گشته و روابط فرهنگی نیز پا به پای روابط سیاسی وارد مرحله جدید و فعالی شد بگونه ای که در سالهای اخیر تا حد قابل توجهی از فشار علیه ایرانیان کاسته شده است.^۱

• تبادلات سیاسی دو کشور

ایران و قطر از روزگاران کهن به لحاظ هم کیشی و همسایگی، روابط بسیار دوستانه‌ای داشتند. مبادلات بازرگانی و رفت و آمدهای پی در پی بین مردم دو سرزمین برقرار بود. به همین دلیل ایران همواره سعی داشت که روابط اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی دو کشور گسترش یابد. روابط ایران و قطر از همان زمان دوستانه و بر پایه احترام برابر بود. ایران که خواهان تفاهم و گسترش روابط دوستانه با همه کشورها بود، از نخستین کشورهایی بود که استقلال قطر را به رسمیت شناخت و باز آمدن این سرزمین کهن را به جامعه ی بین المللی شاد باش گفت و در ۲۴ مهر ۱۳۵۰ هـ/ش/۱۶ اکتبر ۱۹۷۱ م برقراری روابط سیاسی در سطح سفارت بین دو کشور اعلام و منتشر شد. امیر پیشین قطر در پیامی در آذر ماه ۱۳۷۱ هـ.ش به رئیس جمهوری ایران، از مواضع حکیمانه جمهوری اسلامی ایران در برابر کشمکش مرزی بین عربستان و قطر قدردانی کرده است. به هر حال ایجاد روابط عمیق تر فرهنگی، سیاسی و اقتصادی با قطر و تقویت روزافزون آن، یکی از راههای مناسب برای حضور همه جانبه ایران در قطر و دیگر سرزمین های عربی جنوب دریای پارس است. زیرا که قطر طرفدار ایران و فرهنگ ایرانی است و بیشتر دست اندرکاران دولتی آن نژاد ایرانی دارند و متمایل به جمهوری اسلامی ایران هستند. قطر در محافل بین الملل از ایران و سیاست های هسته ای آن حمایت می کند. تهران و دوحه در ۶ سال اخیر شاهد ترافیک سنگین رفت و آمد مقامات ایران و قطر و در راس آن سران دو کشور بود. به هر حال سفرهای متعدد مقامات ایران و قطر طی سالهای اخیر موجبات

^۱ <http://asiawt.isca.ac.ir>

نزدیکی دو کشور را فراهم آورده است. این سفرها که به طور متناوب و متداول صورت می‌گیرد از سوی تهران و دوحه همواره با اشتیاق خاصی پیگیری می‌شود. با وجود اینکه قطر کشوری کوچک در پهنه خلیج فارس به‌شمار می‌رود، اما نقش با اهمیتی در معادلات منطقه‌ای ایفا می‌کند.^۱

• مسیرهای پروازی مستقیم یا غیر مستقیم بین دو کشور^۲

- پرواز مستقیم از کشورمان به قطر و بالعکس در شهرهای ذیل و با ایرلاینهای ایران ایر و قطر ایرویز برقرار می‌باشد.
- تهران به دوحه- مدت زمان پرواز ۲ ساعت و ۵ دقیقه
- شیراز به دوحه- مدت زمان پرواز ۱ ساعت و ۱۵ دقیقه
- اصفهان به دوحه - مدت زمان پرواز ۱ ساعت و ۳۰ دقیقه
- مشهد به دوحه- مدت زمان پرواز ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه

❖ وضعیت صنعت گردشگری کشور قطر

• ساختار گردشگری قطر

هیئت گردشگری قطر (QTA) یک نهاد زیر نظر دولت قطر است که مسئول تدوین و مدیریت قوانین، مقررات و قوانین حاکم بر توسعه و ترویج گردشگری در قطر است.

این وزارتخانه مسئولیت جاذبه‌های گردشگری و اقامت مسافران را بر عهده دارد و آرزوی توسعه و تنوع بخشی به بخش گردشگری قطر و همچنین تقویت وزن گردشگری در تولید ناخالص داخلی این کشور، رشد آینده و توسعه اجتماعی را دارد.

اتباع کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (بحرین، کویت، عمان، عربستان سعودی و امارات متحده عربی) برای ورود به قطر نیازی به ویزا ندارند.^۳

^۱ <http://peace-ipsc.org/fa>

^۲ معاونت هوانوردی و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشور

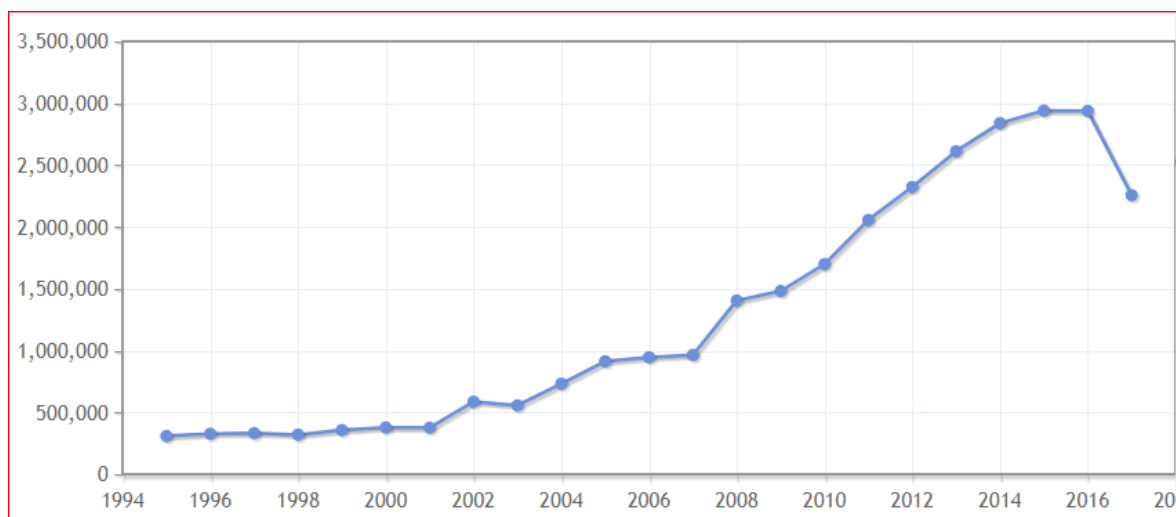
^۳ -wikipedia.org

رتبه پاسپورت قطر در سال ۲۰۲۲ به رقم ۵۳ رسید که در مقایسه با ابتدای سال ۲۰۲۱ که دارای اعتبار ۵۶ بود، سه رتبه بهبود یافته است.

• تعداد گردشگر ورودی^۱

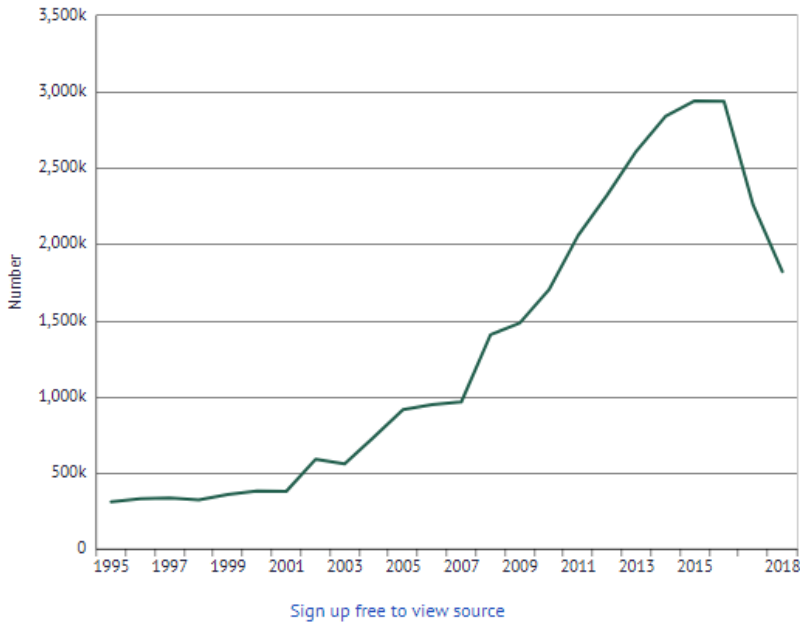
ب) گردشگری ورودی				
آمار تعداد گردشگران ورودی به کشور قطر به تفکیک سال				
Source: World Tourism Organization (UNWTO)				
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۲/۹۴۱/۰۰۰	۲/۹۳۸/۰۰۰	۲/۲۵۶/۰۰۰	۱/۸۱۹/۰۰۰	۲/۱۳۷/۰۰۰

نمودار روند رشد گردشگران ورودی به قطر در بازه ۲۰ ساله (۱۹۹۵-۲۰۱۷)

¹- www.unwto.org

What is Qatar number of arrivals?

DATE	VALUE	CHANGE, %
2018	1,819,300	-19.38 %
2017	2,256,500	-23.20 %
2016	2,938,200	-0.10 %
2015	2,941,100	3.59 %
2014	2,839,200	8.70 %
2013	2,611,900	12.41 %
2012	2,323,500	12.97 %
2011	2,056,700	21.02 %
2010	1,699,500	14.71 %
2009	1,481,600	5.45 %
2008	1,405,000	45.75 %
2007	964,000	

• درآمد حاصل از گردشگری ورودی^۱

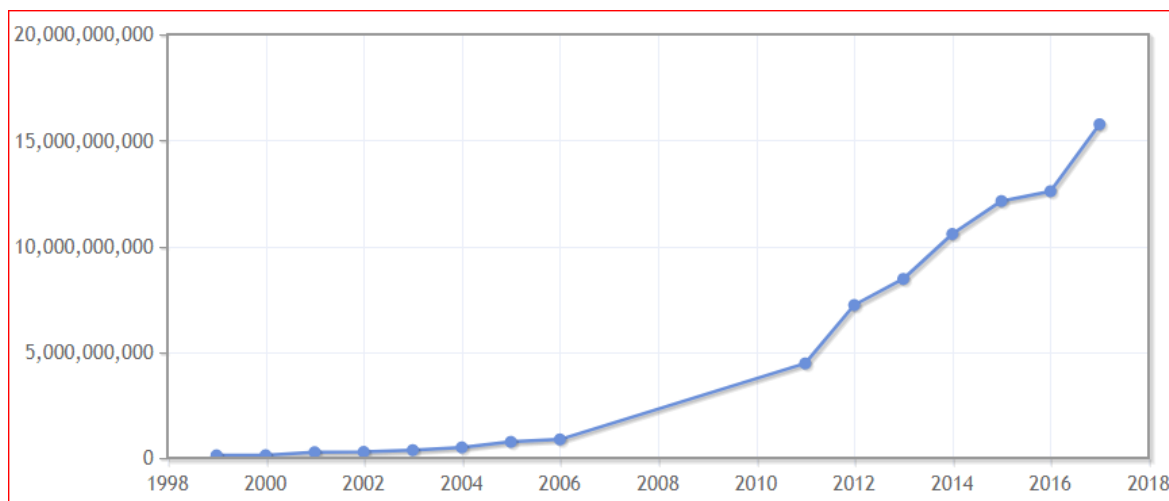
درآمد حاصل از گردشگری ورودی به کشور قطر به تفکیک سال (میلیون دلار آمریکا)

Source: World Tourism Organization (UNWTO)

۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۵۰۳۵	۵۴۱۱	۵۹۷۱	۵۵۶۵	۵۴۴۲

^۱ www.unwto.org

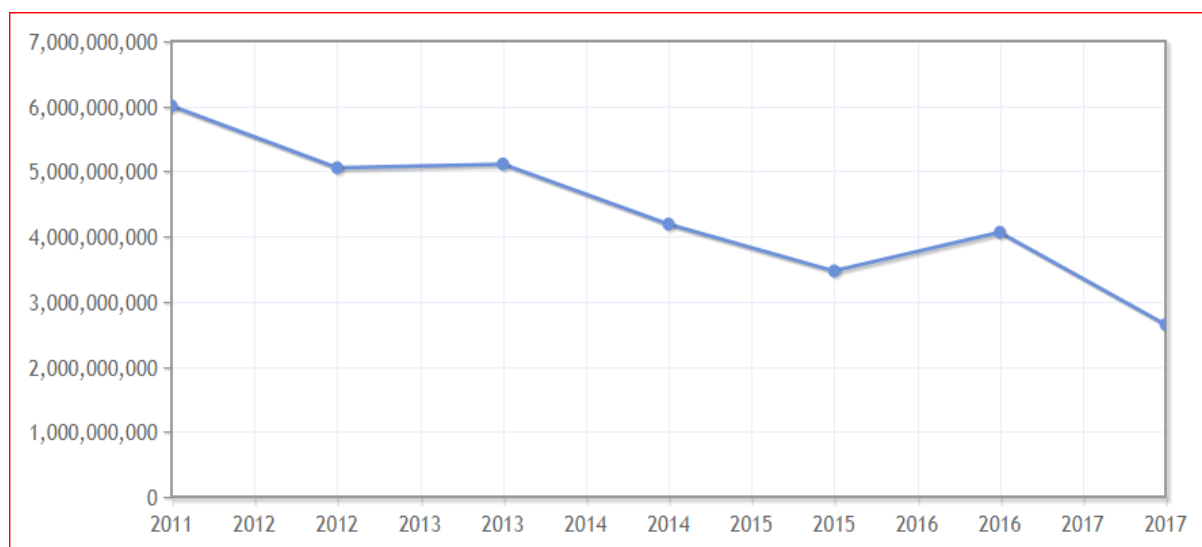
نمودار روند رشد درآمد قطر از گردشگری در بازه ۱۵ ساله (۱۹۹۹-۲۰۱۷)

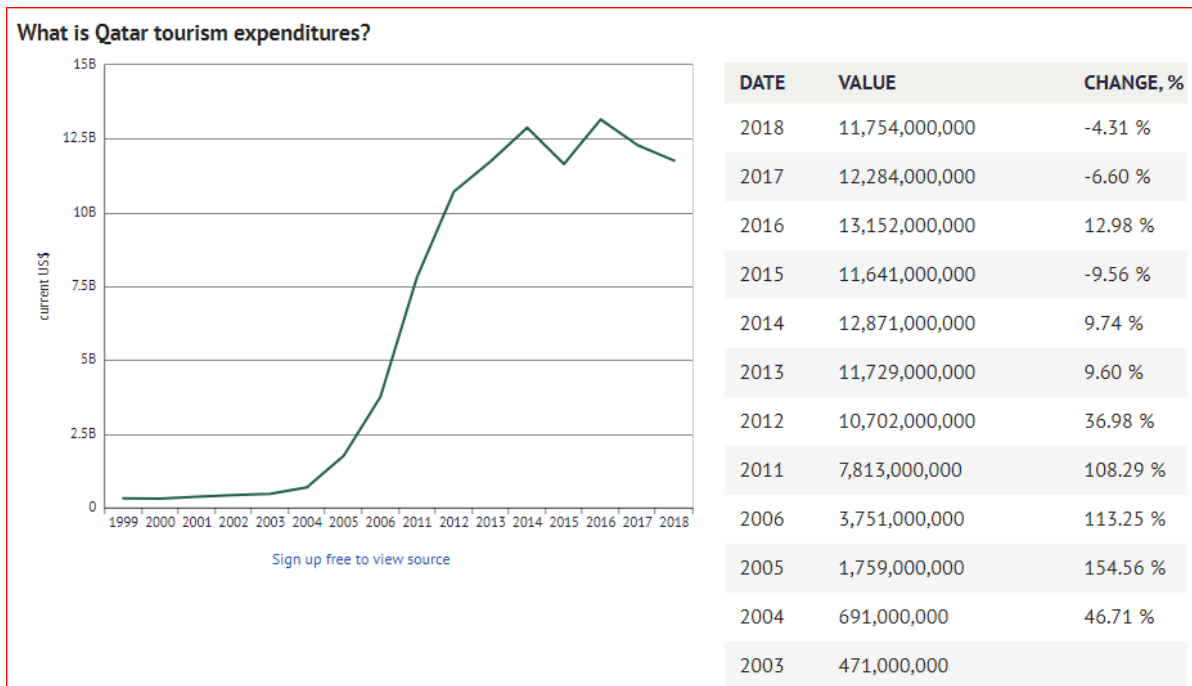
• میزان هزینه کرد گردشگران خروجی

میزان هزینه کرد گردشگران خروجی از کشور قطر به تفکیک سال (میلیون دلار آمریکا)				
Source: World Tourism Organization (UNWTO)				
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۸۱۷۱	۹۰۸۹	۹۶۳۸	۹۲۷۲	۹۴۸۶

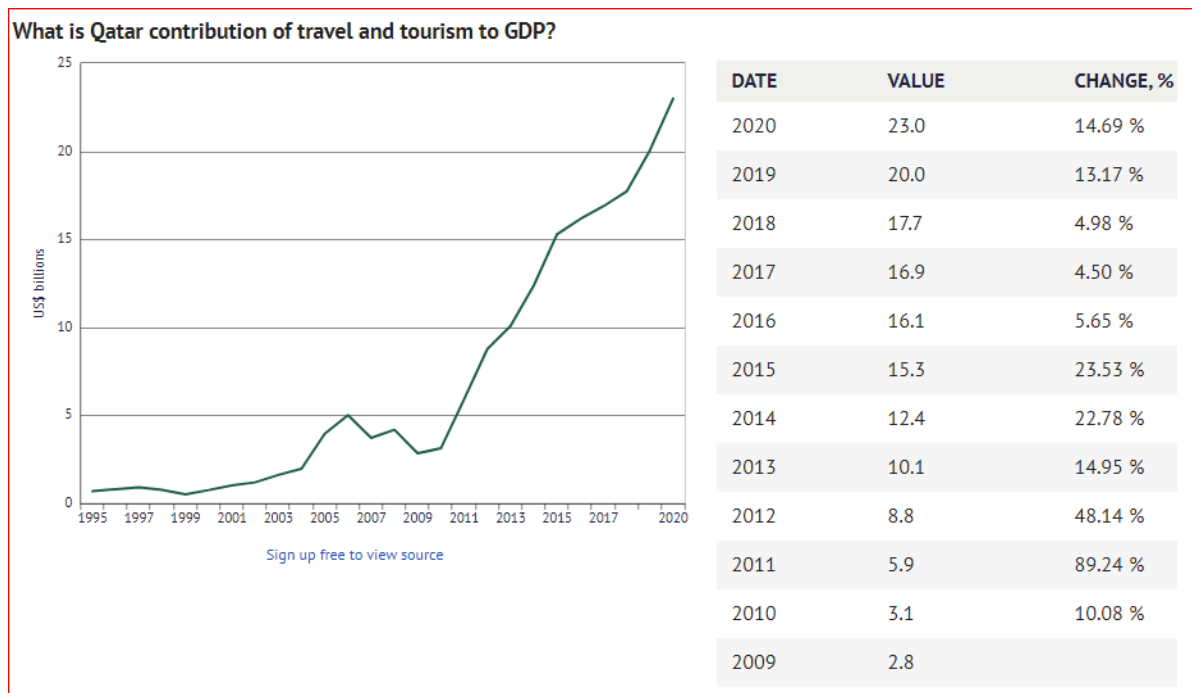
نمودار روند رشد هزینه کرد گردشگران خروجی قطر در بازه ۷ ساله (۲۰۱۱-۲۰۱۷)

هزینه های گردشگری قطر در سال ۲۰۱۸ در سطح ۱۱۷۵۴ میلیون دلار بود ، در حالی که در سال گذشته ۱۲۲۸۴ میلیون دلار کاهش داشت ، این یک تغییر ۴,۳۱ درصدی است.^۱

• سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی کشور^۲

¹ <https://knoema.com/atlas/Qatar/topics/Tourism>

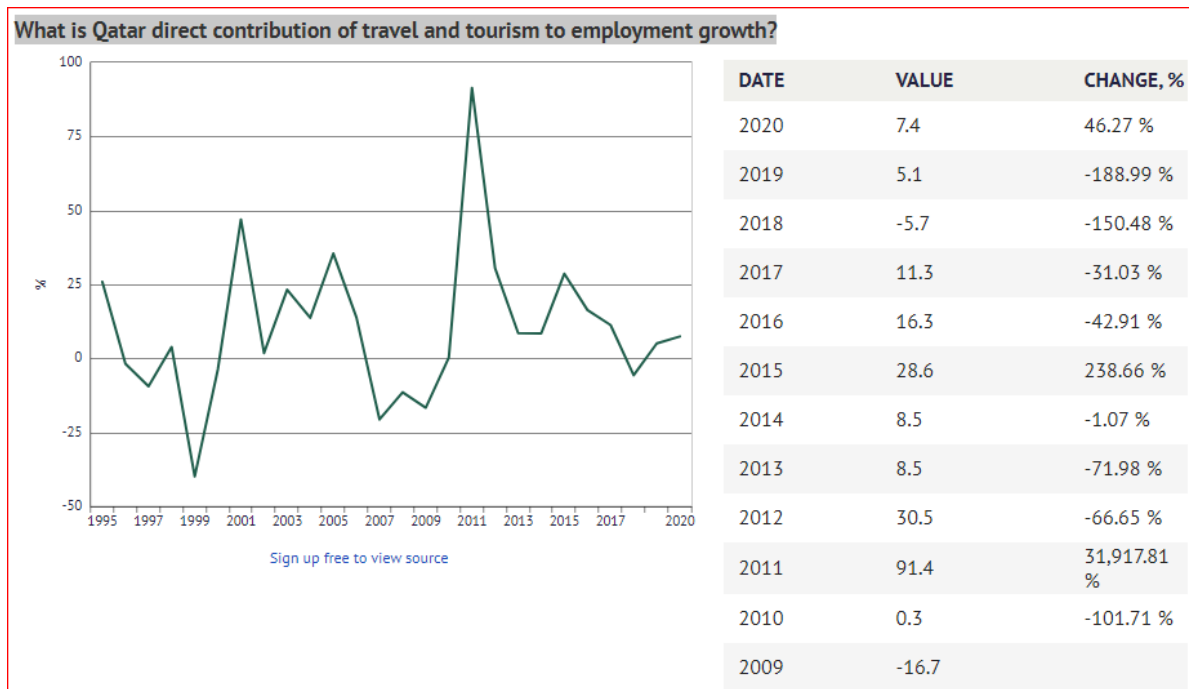
² <https://knoema.com/atlas/Qatar/topics/Tourism>

بر اساس گزارش مجمع جهانی سفر و گردشگری ، سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی کشور قطر در سال ۲۰۱۹ میزان ۱۰،۴ درصد معادل 17,891.5 میلیون دلار بوده که این رقم به ۷،۵ درصد در سال ۲۰۲۰ معادل 11,727.4 میلیون دلار کاهش پیدا کرده است که حاکی از رشد منفی ۳۴ درصدی است.

• سهم گردشگری از میزان اشتغال زایی مستقیم و غیر مستقیم^۲

¹ Wttc.org

² <https://knoema.com/atlas/Qatar/topics/Tourism>

بر اساس گزارش WTTC سهم گردشگری در تولید اشتغال در سال ۲۰۱۹ حدود ۲۶۲ هزار شغل معادل ۱۲,۵٪ درصد از کل اشتغال بود که این رقم در سال ۲۰۲۰ به ۱۰,۲٪ معادل ۲۱۰ هزار شغل کاهش پیدا کرد.^۱

• تور اپراتورهای مطرح کشور قطر

Myholidays.com، پیشرو آژانس های مسافرتی آنلاین قطر، یک شرکت تابعه کاملاً متعلق به قطر Regency Group Holding است، یک گروه بزرگ تجاری در قطر، که همچنین دارای Regency

¹- wttc.org

Travel و Tours است. یکی دیگر از آژانس های مسافرتی آنلاین محلی GoMosafer.com است که یک بخش آنلاین مسافر، بخشی از هولدینگ ابو عیسی، یک گروه تجاری متنوع در قطر است.^۱

• وب سایتها و رسانه های اصلی گردشگری و عمومی کشور^۲

تلویزیون

شبکه عربی و انگلیسی الجزیره متعلق به دولت قطر، در صحنه رسانه های جهانی به این کشور جایگاه ویژه ای داده است. الجزیره، آزادانه درباره مسائل گوناگون و در برخی موارد حساس و جنجالی در خاورمیانه، سخن می گوید. الجزیره زیر نظر مستقیم وزارت امور خارجه قطر اداره می شود.

روزنامه

در قطر چند روزنامه معتبر و مهم چاپ می شود که از بین آنها می توان به الوطن، الرايه و الشرق اشاره کرد. الوطن معتبرترین روزنامه قطری است که رویکردی سیاسی و روشنفکرانه دارد. روزنامه الرايه وجهه فرهنگی بیشتری دارد و از همین رو می توان مقالات خوبی را در حوزه اسلام شناسی، فرهنگ و تاریخ در آن مطالعه کرد. روزنامه الشرق رویکردی اسلامی و تا حدودی شیعی دارد و از نظر سیاسی نیز معتدل و میانه رو است.

اینترنت

تازه ترین آمارهای منتشره از سوی پایگاه سنجش سرعت اینترنت اووکلا (Ookla) نشان می دهد که قطر در زمینه ارائه پرسرعت ترین اینترنت همراه از پیشرفته ترین کشورهای جهان نیز جلو زده و سبقت گرفته است چراکه طبق تحقیقات و آزمایش های صورت گرفته، سرعت اینترنت موبایل در این کشور شیخ نشین، سه برابر متوسط سرعت اینترنت همراه در کشورهای پیشرفته ای همچون ایالات متحده آمریکا، کره جنوبی و کشورهای اسکاندیناوی که همواره در تست سرعت اینترنت در مقام های نخست جای می گرفتند، گزارش شده است. در قطر برخی از سایت های متعدد فیلتر می شود، دولت، هدف خود را جلوگیری از گسترش پورنوگرافی، توهین به اسلام و ممنوعیت سرویس های دور زدن فیلترینگ و مخفی کردن هویت کاربران اعلام کرده است. اوریدو شرکت مخابراتی قطری-کویتی است، که در زمینه ارائه شبکه تلفن همراه، خدمات اینترنت و پهنای باند فعالیت می نماید.

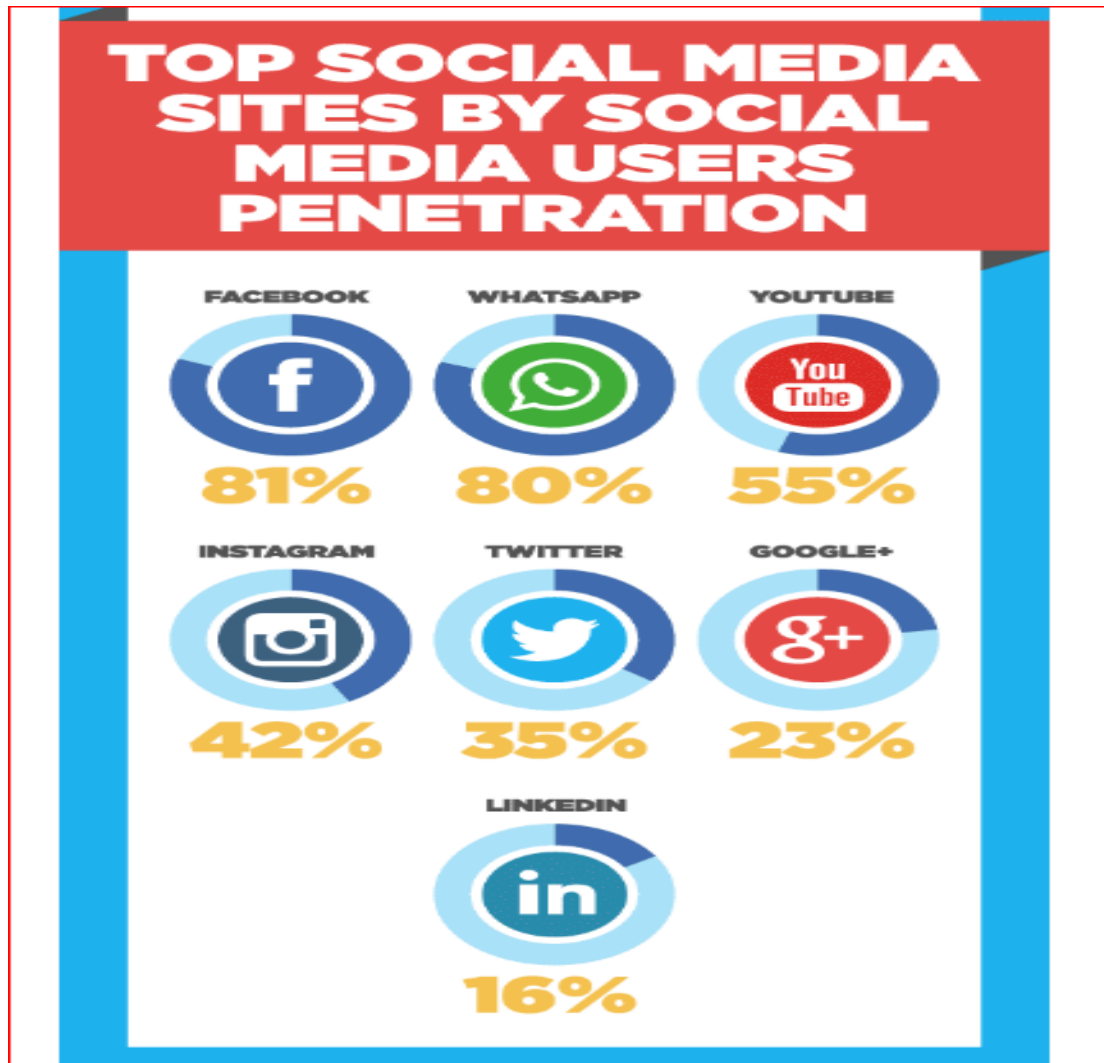
منابع سفر آنلاین برای قطری ها شامل booking.com ، cleartrip.com ، expedia.com ، hotels.com و wego.com است. تعدادی از آژانس های مسافرتی محلی نیز خدمات رزرو آنلاین را ارائه می دهند و از سیستم عامل های مختلف رسانه های اجتماعی برای تبلیغ تجارت خود استفاده می کنند.

¹ Thegulf cooperation council

²-<https://fa.wikipedia.org>

رسانه‌های عمومی^۱

نفوذ رسانه‌های اجتماعی در قطر رو به افزایش است. بیشترین استفاده از سایت‌های رسانه‌های اجتماعی در قطر از طریق تلفن‌های هوشمند یا تبلت‌ها و موارد دیگر می‌باشد.^۲

1- <http://istizada.com/kuwait-online-marketing>

2 <https://www.go-gulf.qa/social-media-usage-in-qatar-statistics-and-trends>

TOP SOCIAL MEDIA SITES BY PREFERENCE

FACEBOOK

37%

WHATSAPP

35%

YOUTUBE

11%

INSTAGRAM

8%

TWITTER

5%

GOOGLE+

1%

LINKEDIN

1%

SOCIAL MEDIA USERS WHO ACCESS DAILY

FACEBOOK

86%

WHATSAPP

94%

YOUTUBE

71%

INSTAGRAM

77%

TWITTER

37%

GOOGLE+

43%

LINKEDIN

37%

VISIT THROUGH SMARTPHONES OR TABLETS

FACEBOOK

77%

WHATSAPP

78%

YOUTUBE

44%

INSTAGRAM

41%

TWITTER

28%

GOOGLE+

15%

LINKEDIN

10%

• اقدامات پسا کرونا برای راه اندازی گردشگری قطر

شورای ملی گردشگری قطر (QNTC)، با همکاری وزارت بهداشت عمومی، برنامه «قطر پاک» را در تمام هتل‌های سراسر کشور راه‌اندازی کرده است تا به بازدیدکنندگان بین‌المللی در آمادگی برای استقبال از بازگشت به کشور اطمینان خاطر دهد.

"برنامه پاکیزگی قطر" که در پی بررسی دقیق بهترین طرح‌های ایمنی از سراسر جهان ایجاد شده است، استانداردهای سختگیرانه‌ای را برای بهداشت و پاکیزگی در تمام جاذبه‌های گردشگری کشور در نظر گرفته است. پس از آزمایش اولیه، این برنامه در ماه مه و ژوئن امسال برای فاز ۱ طرح بازگشایی قطر اجرا شد. پس از بررسی و بهبود مستمر، اکنون به بخش‌های دیگر مانند رستوران‌ها و مراکز خرید تعمیم داده شده است.

مرحله اول این برنامه با هدف حفاظت از کارکنان و گردشگران با تعیین استانداردهایی برای استریل‌سازی و ضد عفونی‌سازی انجام شد که تمامی هتل‌ها باید به آن پایبند باشند. این برنامه با دستورالعمل‌های دولت در مورد کاهش شیوع COVID-19 (کرونا ویروس) مطابقت دارد و اقدامات مستقلی را که توسط هتل‌ها انجام می‌شود تکمیل می‌کند. هتل‌هایی که این الزامات را برآورده می‌کنند دارای گواهینامه "قطر تمیز" هستند. از زمان معرفی، نزدیک به ۱۰۰ هتل گواهینامه دریافت کرده‌اند و تعداد بیشتری در حال بررسی هستند.

قطر در حال حاضر در مرحله سوم طرح چهار مرحله‌ای بازگشایی خود با امکانات هتل، مراکز خرید و بسیاری از باشگاه‌ها و سالن‌های سلامت این کشور با رعایت اقدامات احتیاطی برای تجارت باز است.

- کمیته‌های مشترک QNTC و وزارت بهداشت عمومی قطر به بازرسی هتل‌ها و امکانات آن‌ها برای اطمینان از اعمال و رعایت استانداردهای برنامه ادامه خواهند داد و مجازات‌هایی برای عدم رعایت آنها اعمال می‌شود.

- برنامه Qatar Clean بخشی از یک برنامه ایمنی گسترده در سراسر قطر برای کنترل شیوع COVID-19 است. این کشور همچنین اپلیکیشن ردیابی / احتراز را معرفی کرده است که برای تمامی ساکنان و شهروندان اجباری است. این برنامه از یک سیستم رنگی از طریق عملکرد کد QR خود برای شناسایی وضعیت سلامتی کاربران استفاده می‌کند و به افرادی که در تماس نزدیک با افرادی که در معرض COVID-19 قرار گرفته‌اند اطلاع می‌دهد. سایر اقدامات اجباری شامل پوشیدن ماسک صورت و فاصله گذاری اجتماعی است.

- مسافرانی که به فرودگاه بین‌المللی حمد می‌رسند تحت غربالگری حرارتی، بررسی دما و آزمایش PCR COVID-19 قرار می‌گیرند. برای اطمینان از ایمنی مسافران، فرودگاه به طور مرتب تمام سطوح و چمدان‌ها را ضد عفونی می‌کند.

¹ - L'Écho Touristique

• نقشه راه گردشگری Tourism Action Plan یا هرگونه اسناد مرتبط^۱

قطر هدف خود را جذب شش میلیون بازدیدکننده سالانه تا سال ۲۰۳۰ با تکیه بر رویدادها و استراتژی B2B، به ویژه در بازار فرانسه، تعیین کرده است.

توریسم قطر بزرگترین کمپین بازاریابی بین المللی گردشگری این کشور را در تلاش برای تبدیل شدن به سریع ترین مقصد گردشگری در خاورمیانه نشان می دهد. وب سایت و اپلیکیشن موبایل جدید و اختصاصی راه اندازی شد تا مقصد پیشرو در جهان را به نمایش بگذارد زیرا راه اندازی بیش از ۱۰۰ هتل جدید به موقع برای جام جهانی فوتبال قطر ۲۰۲۲ TM نزدیک می شود.

بیماری کوید ۱۹ نتوانسته از جاه طلبی های گردشگری قطر کم کند، بلکه برعکس. توریسم قطر به تازگی یک کمپین ارتباطی بین المللی با عنوان "دنیای فراتر را تجربه کنید" راه اندازی کرده است. هدف آن: حمایت از جاه طلبی خود برای استقبال از شش میلیون بازدید کننده در سال تا سال ۲۰۲۳ است که این رقم سه برابر بیشتر از قبل از همه گیری است.

قطر مصمم است جای خود را در بازار فرانسه باز کند. فیلیپ دیکینسون، نایب رئیس گردشگری بین المللی قطر توضیح می دهد: «در سال ۲۰۱۹، ۳۶۹۰۰۰ مسافر فرانسوی از فرودگاه بین المللی حمد عبور کردند، ۷ درصد از آنها بیش از ۶ ساعت توقف داشتند و تنها ۱ درصد از این مسافران بیش از ۲۴ ساعت را در این منطقه سپری کردند.

بنابراین، این پتانسیل وجود دارد که توقف های مسافران ترانزیت به دو یا سه شب ارتقاء داده شود. او ادامه می دهد: «استراتژی ما بر روی بازار فرانسه متمرکز می باشد تا با تبلیغ جاذبه های گردشگری این مقصد، آن را به عنوان یک جایگزین توریستی با پتانسیل بالا در مقابل رقبای خود معرفی کنیم.»

مشارکت با افراد حرفه ای

قطر برای رسیدن به هدف خود در نظر دارد به افراد حرفه ای تکیه کند. فیلیپ دیکینسون نایب رئیس گردشگری بین المللی قطر، توضیح می دهد: «ما در حال توسعه برنامه هایی برای حمایت از سرگیری سفر هستیم. این شامل قراردادهای مشارکت با اپراتورهای اصلی تور فرانسوی و OTAها به منظور ارائه محصول رقابتی مطابق با نیازهای مسافر فرانسوی است. این کمپینها فعال سازی های B2B و B2B2C را بر عهده دارند. علاوه بر این، ارائه یک برنامه آموزشی فشرده برای آژانس های مسافرتی و تورهای آموزشی نیز جزو این برنامه است که در این فم تور بیش از ۲۵۰ متخصص سفر از سراسر جهان از جمله ۷ فرانسوی که برای اپراتورهای مختلف تور کار می کنند، گرد هم می آورد.

^۱ -L'Écho Touristique

قطر همچنین اخیراً یک تیم بازارهای بین‌المللی را بکار گرفته است که نماینده ۱۴ بازار کلیدی از جمله فرانسه خواهد بود. در بازار فرانسه، گردشگری قطر توسط Catriona Dempster، از آژانس Article Onze نمایندگی می‌شود.

در سال ۲۰۱۹، ۲،۱۳۶،۵۰۴ بازدید کننده بین‌المللی به قطر سفر کردند. در سال ۲۰۲۰، به دلیل همه‌گیری، تنها ۵۸۱۶۵۹ گردشگر بین‌المللی به آنجا رفتند. فیلیپ دیکینسون گزارش می‌دهد: «امروزه ۵۰ درصد از سفرهای نقطه به نقطه جهانی به قطر از طریق کانال‌های شرکتی فروخته می‌شود، و OTA و TO به ترتیب تنها ۶ و ۴ درصد از سفرهای نقطه به نقطه را تشکیل می‌دهند. به منظور افزایش این ارقام، قطر در تلاش هست تا با افزایش آگاهی از مقصد در میان متخصصان و مسافران فرانسوی این کشور را از ترانزیت به توقفگاه تبدیل نماید.

۱۰۶ هتل در حال ساخت

رویدادها همچنین یک ستون استراتژیک اصلی برای مقصد هستند. جام جهانی فوتبال در قطر در حال شروع است. فیلیپ دیکینسون می‌گوید: «با نزدیک شدن به جام جهانی فوتبال قطر ۲۰۲۲، ما در حال انجام مجموعه‌ای از ابتکارات هستیم تا قطر را به عنوان مقصدی پیشرو در سطح جهانی برای رویدادهای ورزشی معرفی کنیم و تعدادی از پیشرفت‌های کلیدی گردشگری در حال انجام است.

به عنوان مثال، علاوه بر هتل‌های موجود، بیش از صد ملک دیگر در حال حاضر در حال ساخت هستند، مؤسسات جدیدی مانند استراحتگاه سلامتی زولال و هتل درخت بانیان به تازگی تحویل داده شده‌اند. ما همچنین در حال ارتقاء زیرساخت‌های گردشگری خود مانند سواحل، قایق‌های سنتی، قایق‌ها، موزه‌ها و مکان‌های طبیعی هستیم تا اطمینان حاصل کنیم که مهمانان ما بهترین‌های کشور را در خارج از مسابقات می‌بینند.»

در راستای این رویداد، قطر همچنین از سازماندهی یک "نمایشگاه بین‌المللی خودروی ژنو قطر" جدید در سال ۲۰۲۳ خبر داد. سازمان دهندگان برنامه ریزی کرده‌اند که این رویداد هر دو سال یکبار برگزار شود.

قطر همچنین از ۶ اکتبر تشریفات سفر را کاهش داده است. اکنون کودکان زیر ۱۲ سال واکسینه نشده مجاز به ورود بدون قرنطینه هستند، مشروط بر اینکه والدین کاملاً واکسینه شده خود را همراهی کنند. قبلاً فقط بزرگسالان واکسینه شده از قرنطینه معاف بودند.

قطر ایرویز به نوبه خود از ۱۵ دسامبر ۲۰۲۱ با سه پرواز روزانه بین پاریس-CDG و فرودگاه بین‌المللی حمد به سطح فرکانس قبل از کووید باز گشته است.

• استراتژی ملی گردشگری ۲۰۳۰ برای قطر^۱

سازمان گردشگری قطر (QTA) آماده راه اندازی استراتژی بخش گردشگری ملی قطر در سال ۲۰۳۰ است. این مراسم در دهکده فرهنگی کاتارا و با حضور دبیر کل سازمان جهانی گردشگری، مقامات کلیدی، سهامداران از مردم و بخش خصوصی برگزار شد.

استراتژی بخش گردشگری ملی قطر ۲۰۳۰ در پی یک فرآیند مشورتی در سراسر کشور تدوین شد. این استراتژی تلاشی یکپارچه برای پیشبرد بخش گردشگری قطر و تضمین توسعه پایدار این کشور، در راستای اهداف چشم انداز ملی قطر ۲۰۳۰ است.

این استراتژی با مزایای متعدد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی، اهداف بلندپروازانه‌ای را در نظر دارد که قطر برای دستیابی به آنها تا سال ۲۰۳۰ تلاش می‌کند و برنامه‌ها، پروژه‌ها و سیاست‌هایی را ارائه می‌دهد که به دستیابی به آنها کمک می‌کند.

در راستای اجرای این استراتژی، QTA و بانک توسعه قطر (QDB) یک کمپین رسانه‌ای راه اندازی کردند. این کمپین از مشاغل تجاری و اعضای بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در رویداد فرصت‌های گردشگری قطر دعوت می‌کند. به نظر می‌رسد این رویداد به عنوان بخشی از استراتژی بخش ملی گردشگری، از هدف کشور حمایت کند.

عالیجناب عیسی بن محمد المهندی، رئیس QTA: «گردشگری ستون رو به رشد اقتصاد در حال توسعه قطر است. QTA از طریق برنامه‌های تاثیرگذار خود، بلوغ و توسعه بخش گردشگری پایدار را رهبری می‌کند که شامل افزایش مشارکت بخش خصوصی است. این ابتکاری است برای نشان دادن پتانسیل‌هایی که این بخش در حال رشد به سرمایه‌گذاران بالقوه بخش خصوصی - کارآفرینان، شرکت‌های کوچک و متوسط و شرکت‌ها ارائه می‌دهد.

• بررسی مقولات مربوط به تولیدات و محصولات گردشگری و صنایع دستی

قطر دارای ذخایر غنی از هنرها و صنایع دستی است این کشور هم به عنوان مرکز صنعت رنگ بنفش و هم به خاطر پارچه، سرامیک و جواهراتش معروف است.

^۱ - <https://www.traveldailymedia.com/national-tourism-strategy-2030-for-qata>

خوشنویسی عربی

این شکل زیبا از نویسندگی، هنری مورد احترام در سراسر جهان عرب، به ویژه به دلیل گسترش اسلام، محبوبیت خود را افزایش داده است. امروزه نمونه‌های خوشنویسی را می‌توان به اشکال مختلف در روزنامه‌ها، روی کاشی‌ها، فرش‌ها، دیوارکوب‌ها یا کتیبه‌های حکاکی شده در قطر دید.

الخوس

الخوس یک تکنیک باستانی با استفاده از برگ خرما است. امروزه این صنعت به ندرت در قطر وجود دارد. از الخوس برای ساخت سبد، حصیر و سایر محصولات کاربردی در خانه‌های سنتی قطر استفاده می‌شد.

السدو بافی

ریسندگی و بافندگی سنتی، السدو هنوز در قطر امروزی و بصورت سنتی توسط زنان انجام می‌شود که اغلب با مواد خام مانند پشم گوسفند، شتر و بز تهیه می‌شود. ابزارهای مورد استفاده در فرآیند ریسندگی و بافندگی را مگزال، ال نول و المنشدا می‌نامند. بوم‌هایی که با تکنیک آل سادو بافته می‌شوند اغلب دارای نقش‌ها و رنگ‌های هندسی مانند قرمز، سیاه و سفید هستند.

گلدوزی

بافندگی و گلدوزی از جمله صنایع دستی سنتی است که امروزه نیز وجود دارد. پیش از این، زنان لباس‌ها را خودشان می‌دوختند، زیرا در قطر خیاطی وجود نداشت. حتی در اوایل دهه ۱۹۵۰، این کشور تنها سه خیاط داشت که همگی در زمینه پوشاک مردانه تخصص داشتند.

یکی از جذاب‌ترین فنون گلدوزی، نقده است که شامل آراستن لباس و پارچه‌های زنانه با نخ‌های طلا و نقره است.

حکاکی در گچ

یک تکنیک تزئینی است که در آن سنگ گچ با اشکال انتزاعی، الهام گرفته از نقوش معماری و طبیعی حکاکی شده است. گچ که به صورت محلی تولید می‌شود، به دلیل توانایی آن در مقاومت در برابر شرایط آب و هوایی شدید مورد استفاده قرار می‌گیرد حکاکی سنگ گچ برای تزئین کاخ‌ها، نمای مساجد و خانه‌های مجلل در قطر استفاده می‌شود. قاب پنجره‌ها و درها نیز با گچ تراشیده شده و همچنین در گذشته راواشین (قفسه‌هایی) که در عرض دیوار تعبیه شده بود، برای نمایش اشیاء قیمتی استفاده می‌شد. سایر اشیاء کوچکتر مانند سنبله نیز به طور سنتی از گچ ساخته می‌شد.

نقره سازی و جواهرات

جواهرسازی یکی از قدیمی ترین صنایع دستی قطر است و چندین طراح معروف قطری در آن حضور دارند. آنها جواهرات مختلفی از جمله محصولات سنتی مانند خلخال، انگشتر، گوشواره، دستبند، گردنبند و زیورآلات سر را طراحی می کنند.

طراحی بدن حنا

حنا، رنگ طبیعی به رنگ ماهون از برگ های پودر شده، از زمان های بسیار قدیم توسط زنان قطری برای اهداف آرایشی استفاده می شده است. امروزه نیز برای تزئین پوست با نقوش و طرح های پیچیده، به ویژه برای مناسبت هایی مانند عروسی ها و جشن های عید، بسیار مورد استفاده قرار می گیرد. همچنین برای رنگ کردن و درمان مو استفاده می شود. مردان همچنین هنگام غواصی مروارید حنا را روی دست ها و کف پاهای خود می مالند.

ساخت سفال

صنعتی سنتی در قطر، سفال برای نگهداری غذا، ذخیره آب، تهیه ظروف و همچنین برای بسیاری از کارهای مختلف خانگی مورد نیاز، ساخته می شود.

محصولات چینی یا سفالی به دلیل تنوع شکل و زیبایی نقاشی ها یا حکاکی هایی که آنها را تزئین می کند متمایز می شوند.

موسیقی و رقص

آلات موسیقی سنتی شامل تنبور، سنج و طبل بزرگ به نام المیروسس و همچنین سازهای زهی مانند عود یا رباب است. آردا محبوب ترین رقص سنتی قطر است که در آن مردان و پسران عصا و شمشیرهای تزئینی را در دو ردیف روبروی یکدیگر نگه می دارند. در حالی که این رقص زمانی قبل از جنگ توسط جنگجویان اجرا می شد، اما همچنان بخشی از فرهنگ قطر است و در روز ملی قطر، ضیافت ها، جشن ها و سایر رویدادهای خاص اجرا می شود.

• جاذبه های تاریخی و گردشگری قطر^۱

پیشینه شبه جزیره قطر به ۵۰ هزار سال پیش از میلاد بر می گردد. یافته های کاوشگران نشان می دهد که این شبه جزیره در عصر سنگ هم بر قرار بوده است. از آن دوران تا به حال قطر مانند هر سرزمین دیگری

^۱- <https://flightio.com/blog/travel-tips/qatar-things-to-do>

فراز و نشیب‌های فراوانی را از استعمار تا استقلال و در نهایت قرار گرفتن در ردیف ثروتمندترین کشورهای خاورمیانه را تجربه کرده است. این کشور دارای جاذبه‌های تاریخی و گردشگری فراوانی است.

بازار واقف

بازار واقف، یکی از حیرت‌انگیزترین جاذبه‌های قطر، پر از مغازه‌های گوناگون پارچه‌فروشی، ادویه‌فروشی، شیرینی‌فروشی و وسایل سوغاتی و آثار هنری است.

موزه هنرهای اسلامی

وقتی که I.M. Pei، معمار چینی آمریکایی، موزه هنرهای اسلامی را طراحی کرد، به مسئولان قطری پیشنهاد داد که این بنا را در جزیره‌ای مستقل بسازند تا هیچ ساختمان دیگری در مقابل آن قرار نگیرد. این موزه که درست در انتهای یک گذرگاه قرار دارد، از برخی زوایا شبیه به سازه‌های شناور در آب است.

بخش بزرگی از این موزه به خوشنویسی، الگوهای اسلامی، جواهرات و پارچه‌های جمع‌آوری شده از سه قاره اختصاص دارد. برخی از آثار موجود به قرون هفتم تا نوزدهم برمی‌گردند. این موزه همچنین میزبان نمایشگاه‌های معتبر دوره‌ای در سراسر سال است. ایوان‌های روباز در پشت بام موزه محل مناسبی برای تماشای زیبایی‌های دوحه در کنار دریافت خدمات رفاهی‌اند.

موزه شیخ فیصل بن قاسم الثانی

این موزه یکی از شگفت‌انگیزترین جاذبه‌های قطر است. این موزه که در ۲۳ کیلومتری دوحه واقع شده، یک مجموعه اختصاصی متعلق به شیخ فیصل بن قاسم الثانی، خویشاوند دور امیر قطر است.

این شیخ از زمانی که ۱۰ سال سن داشته اقدام به جمع‌آوری این مجموعه کرده و سپس دست به ساخت یک محوطه برای نگهداری از آثار جمع‌آوری شده در طول سفرهایش، نظیر کتاب‌های مذهبی قدیمی، پارچه‌ها، پاکت‌های کهنه سیگار و حتی یک بمب عثمانی قرن هجدهمی می‌زند. بیش از ۱۵ هزار شیء در اتاق‌های این موزه هست و یکی از سالن‌های آن میزبان قایق‌های صیادان مروارید و ماشین‌های قدیمی آمریکایی است.

اثر هنری شرقی-غربی/غربی-شرقی

قطر نسبت به ترویج هنر و فرهنگ‌های مختلف اشتیاق نشان داده و هنرمندان چیره‌دستی را برای خلق آثار منحصر به فرد به کار گرفته است. در منطقه حفاظت شده بروق در ۶۰ کیلومتری شمال غرب دوحه، یک اثر هنری متعلق به ریچارد سرا (Richard Serra) با نام شرقی-غربی/غربی-شرقی دیده می‌شود. این اثر از ۴ صفحه، هر کدام به ارتفاع ۱۵ متر، تشکیل شده که در فاصله یک کیلومتری مسیر صحرا تا دریا قرار دارند.

سرا می‌گوید او این مکان به‌خصوص را به این خاطر انتخاب کرده است که در قدیم سطح آب دریا، تا اینجا بوده و این صفحات بلند نمایانگر ارتفاع آب هستند. گفته می‌شود اینجا محوطه موردعلاقه شیخ حمد، موسوم به «امیر پدر» است. او به یاد می‌آورد که در ایام کودکی در اینجا به تماشای گله بزهای کوهی می‌پرداخته است. امروزه قطری‌ها و توریست‌ها برای خلق رویاهای خود در این محوطه حیرت‌انگیز حاضر می‌شوند.

قلعه الزباره

قلعه الزباره (Al Zubarah) از اولین جاذبه‌های قطر است که در فهرست میراث جهانی یونسکو جا گرفت. در حالی که بقایای باستان‌شناسی موجود در این محوطه به قرن هجدهم بازمی‌گردند، خود قلعه در سال ۱۹۳۸ ساخته شده و نسبتاً جدیدتر است.

این قلعه مشرف به شهر قدیمی و پرهیاهوی الزباره است. ۲۰۰ سال پیش تاجرانی از چین تا بریتانیا برای خرید مروارید به این شهر مراجعه می‌کردند. امروزه الزباره به شهر ارواح تبدیل شده است ولی همچنان زیبا به نظر می‌رسد.

دهکده فرهنگی کتارا

دهکده فرهنگی کتارا (Katara) مثل یک جواهر در مسیر منطقه تفریحی مروارید می‌درخشد. راه‌های پیچ‌درپیچ و مسیرهای آبی این دهکده یک فرصت استثنایی برای هنرمندان و فیلمسازانی است که به ثبت

تصاویر بکر علاقه‌مندند. همچنین یک مسجد تماشایی از جاذبه‌های قطر، با کاشی‌کاری‌های فیروزه‌ای و بنفش هم در این دهکده هست که دل هر گردشگری را با خود می‌برد. در این دهکده فستیوال‌های گوناگون، از جمله فستیوال سنتی دوحه و فستیوال میراث فلسطین و همچنین کنسرت‌های متعدد برگزار می‌شود.

ماجراجویی قطر

برای یک سفر ماجراجویی سفر به قطر یک انتخاب بی‌نقص است. از بیابان‌گردی گرفته تا کشف جنگل‌های مردابی بکر و شرکت در ورزش‌های پر ماجرا و هیجان‌انگیز.

بیابان‌گردی

سفر در دل تپه‌های شنی قطر از جاذبه‌های گردشگری ماجراجویانه قطر می‌باشد. تپه‌های ماسه‌ای کویرهای قطر بسیار بلند اند و آفرود سواری در صحرا را لذت‌بخش‌تر از همیشه می‌کند.

مسیرهای پرتگاهی و لنج‌های دوحه

پیاده‌روی در امتداد یک جاده پرتگاهی روشی عالی برای صرف وقت در اواخر بعدازظهر است. این باریکه ۷ کیلومتری در امتداد خلیج فارس از هتل شرایتون تا موزه هنرهای اسلامی ادامه دارد به‌علاوه در این مسیر یک سری دستگاه‌های ورزشی برای استفاده عموم کار گذاشته‌اند.

رویدادهای ورزشی

استادیوم‌ها و زیرساخت‌های جدید به‌منظور برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ فوتبال در حال ساخت هستند. این امر مورد توجه بسیاری از مردم قرار گرفته است؛ زیرا ورزش فوتبال یکی از محبوب‌ترین ورزش‌ها در میان جامعه بومی و مهاجران قطر است. با این حال، فوتبال تنها ورزشی نیست که مردم را به سوی خود جذب می‌کند. قطر هر ساله میزبان مسابقات تنیس جهانی بوده و تنیسورهای مشهوری چون راجر فدرر، اندی ماری و سرنا ویلیامز را به خود می‌بیند. همچنین تورنمنت برترین گلف بازان دنیا هم هر ساله در قطر برگزار می‌شود. قطر میزبان مسابقات سنتی نظیر اسب‌دوانی، شترسواری و شکار با شاهین نیز است.

جنگل مردابی الذخیره

جنگل‌های مانگرو الذخیره یکی از جاذبه‌های قطر است و فضایی سبز و پر آب با اکوسیستم منحصربه‌فرد دارد. این جنگل مردابی پر از پرندگان مختلف از جمله فلامینگو و مرغ ماهی‌خوار است که سال‌هاست به این منطقه مهاجرت کرده‌اند.

مروارید قطر

منطقه تفریحی مروارید وسعتی حدود ۴ میلیون مترمربع دارد. این منطقه از یک مجتمع اقامتی مجلل، مغازه‌های تجاری و مراکز تفریحی تشکیل شده است. یکی از جاذبه‌های قطر و منطقه تفریحی مروارید، محله قنات است که از سبک مدیترانه‌ای الهام گرفته و میزبان آپارتمان‌های رنگارنگ، کانال‌های آب، پل‌ها و میدان‌های مخصوص عابران پیاده با رستوران‌ها و کافه‌های مختلف است.

اسب‌سواری الشقب

دیدن کردن از مرکز اسب‌سواری الشقب (Al Shaqab) در دوحه خالی از لطف نیست. قطری‌ها در پرورش و نگهداری اسب‌های اصیل عرب سرمایه‌گذاری‌های بزرگی کرده‌اند. نتیجه این سرمایه‌گذاری‌ها، ساخت یک مجتمع باشکوه و فوق مدرن برای مراقبت از اسب‌ها و آماده‌سازی آن‌ها به منظور شرکت در مسابقات است.

حفظ سنت‌های بومی و پرورش اسب‌های اصیل عربی، هدف اصلی این مرکز بزرگ نعلی شکل است. باین‌حال، تورهای گردشگری به بازدیدکنندگان این اجازه را می‌دهند تا به تماشای امکانات آموزشی این مرکز نظیر تردمیل، استخر شنا و پیست سوارکاری اختصاصی برای تربیت اسب‌ها بپردازند

• آشنایی با سبک‌های آشپزی، خوراک و غذاهای سنتی کشور^۱

از جاذبه‌های گردشگری یک کشور، می‌توان به غذاها و خوراکی‌های مختص به آن مرز و بوم نیز اشاره کرد. غذاهای محلی، که یادآور یک کشور خاص با فرهنگ و سنت آن هستند، از عوامل موثر در جذب گردشگران خواهند بود. مردمان قطر نیز، با معرفی غذاهای محلی خود، به ترویج فرهنگ و آداب کشورشان، به دیگر کشورها کمک کرده‌اند.

مجبوس یکی از غذاهای خوب در قطر محسوب می‌شود که در هر خانه‌ای از آن استفاده می‌شود. این غذا از ترکیب برنج و ادویه‌های خوش طعم تهیه شده است به طور کلی گوشت مرغ و بره و شتر و ماهی در آن

^۱- <https://go2tr.co/qatar/life>

استفاده می‌شود. این غذا طعم کمی تند دارد. **سالونا** یکی از معروف ترین غذاهای قطر است که از گوشت پرادویه تهیه شده و از سبزیجات نیز در آن استفاده می‌شود. این غذا از گوجه و بادمجان و هویج تهیه شده و در کنار غذاهای دریایی استفاده می‌شود. این غذا از نظر ایرانیان بسیار خوش طعم و دل انگیز است. **مدروبا** یکی از محبوب ترین غذاهای قطر محسوب می‌شود که تا حد زیادی مشابه با شیر برنج بوده و همینطور از برنج و شیر و کره و هل تهیه می‌شود. این غذا با انواع گوشت و لوبیا نیز سرو می‌شود و طعم دل انگیزی دارد. **لقمات** یکی از دسرهای خوش طعم و شیرین برای قطر است که در ماه رمضان سرو می‌شود و طعم دل انگیزی دارد. این دسر از توپک های گرد و کوچک، کره، شیر، آرد و زعفران تهیه می‌شود. این خمیرهای گرد در روغن زیاد سرخ می‌شود و به طور کلی از بیرون ترد و شهدار است. **قوزی** از غذاهای خوش طعم قطر است که از ترکیب برنج و گوشت تهیه شده است و یکی از محبوب ترین غذاهای قطر محسوب می‌شود. **بره کباب** شده با برنج و سبزیجات و همینطور ادویه جات استفاده می‌شود و طعم دل انگیزی دارد. این غذا در مهمانی ها و جشن ها استفاده شده و در لیست غذاهای گران قیمت قطر قرار دارد. مردم قطر علاقه زیادی به **کدوی شکم** پر دارند، این غذا مشابه با دلمه ایرانیان است. در این غذا از گوشت و سبزیجات مختلف به همراه ادویه استفاده شده است و در فر پخته می‌شود. این غذا بسیار خوش طعم است. مردم قطر علاقه زیادی به بلالیت دارند که یک نوع پاستای شیرین است و از رشته فرنگی تهیه شده است. این غذا در استان های جنوبی تهیه می‌شود. برای تهیه این غذا نیاز است که ورمیشل در آب جوش ریخته شود و با شکر و زعفران تفت داده شود. این غذا بیشتر برای وعده صبحانه استفاده می‌شود. **مرگوگ** از کدو سبز و هویج و همینطور گوجه و سیب زمینی تهیه شده است و به طور کلی یک نوع غذای آبدار محسوب شده و طعم عالی دارد. **هریس** از دیگر غذاهای خوش طعم قطر است که شبیه به حلیم تهیه شده و طعم خوبی دارد. این غذا از ترکیب گندم و گوشت تهیه شده و به طور کلی از خوشمزه ترین غذاهای قطر محسوب می‌شود.

• شناسایی برنامه های موجود برای گردشگران ورودی بعنوان مبلغان و سفیران گردشگری^۱

قطر در فهرست کشورهای است که علاوه بر جاذبه های توریستی منحصر به فرد، بیشترین خدمات گردشگری را مطابق با قوانین اسلامی به گردشگران مسلمان و خانواده های آنها ارائه می‌دهد.

به گزارش ایکن، شاخص جهانی گردشگری اسلامی (یا گردشگری حلال) که توسط MasterCard و Crescent Rating صادر شده است، نشان می‌دهد که قطر یکی از بهترین مقاصد گردشگری حلال در سطح جهان است، زیرا از نظر سهولت دسترسی و نوآوری در رتبه ششم جهانی قرار دارد، از نظر زیرساخت های فناوری ارتباطات، رتبه هفتم و از نظر سطح طبقه بندی شاخص جهانی دارای رتبه دوازدهم در جهان است. این شاخص جهانی شامل ۱۳۰ کشور مختلف در سراسر جهان است که ۴۸ کشور در فهرست اعضای سازمان همکاری اسلامی و ۸۲ کشور خارج از سازمان کنفرانس اسلامی است.

^۱- <https://iqna.ir>

در این گزارش آمده است که این مقاصد گردشگری از جمله قطر، سالانه به عنوان مکان‌های مورد علاقه سفر و گردشگری برای اکثریت قریب به اتفاق گردشگران مسلمان می باشد، زیرا این مکان‌ها غالباً نیازهای تفریحی آنها را برآورده می کند و در عین حال به سنت‌ها و آداب و رسوم مذهبی آنها نیز توجه می کند. همچنین چندین عامل متمایز که باعث جذب گردشگران مسلمان از سراسر جهان می شود مانند: فرهنگ، متغیرهای جمعیتی و بودجه نیز در این مسئله تأثیر دارند.

مقاصد گردشگری حلال مکان‌های خاصی را برای سرگرمی زنان، ممنوعیت استفاده از الکل و گوشت خوک در غذا و ایجاد مکان‌های مناسب برای نماز همراه با فعالیت‌های تفریحی و گردشگری خانوادگی فراهم می کند.

بر اساس شاخص‌های جهانی، قطر در فهرست کشورهایی است که علاوه بر جاذبه‌های گردشگری منحصر به فرد، بیشترین خدمات گردشگری را مطابق با قوانین اسلامی به گردشگران مسلمان و خانواده‌های آنها ارائه می دهد، تا این گردشگران بتوانند از تعطیلات خود در زمینه‌های مختلف تفریحی و آموزشی بهره کافی را ببرند.

از بین ۴۸ کشور عضو سازمان همکاری اسلامی که در این گزارش آمده است، قطر به دلیل برتری در برخی خدمات که توسط شاخص جهانی مورد ارزیابی قرار گرفته است، از جمله سهولت ارتباطات و ارائه فناوری برتر به گردشگران، توانسته رتبه ششم را در بین کشورهای عضو این سازمان از آن خود کند.

شاخص جهانی سهولت دسترسی را بر اساس انعطاف پذیری در نیاز به ویزا و در دسترس بودن وسایل حمل و نقل برآورد می کند و قطر در این زمینه - به ویژه پس از تصمیم جدید مقامات این کشور در سال گذشته مبنی بر اجازه ورود بدون ویزا به گردشگران ۸۸ کشور جهان - عالی عمل کرد؛ و این اقدام، آن را به یکی از مقاصد گردشگری مورد علاقه در بین گردشگران مسلمان تبدیل کرد.

میزبانی قطر از جام جهانی ۲۰۲۲ عامل جذب مهمی برای مسافران مسلمانی است که از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC)، خاورمیانه و سراسر جهان به این کشور می آیند، به ویژه که این رخداد، اولین مورد در نوع خود در خاورمیانه خواهد بود و در نتیجه میلیون‌ها مسلمان عاشق فوتبال از کشورهای همسایه قطر یا دیگر کشورها به دوحه می آیند و از بزرگترین رخداد ورزشی جهان لذت می برند.

در همین راستا، روزنامه گاردین نیز در گزارشی میزان رشد گردشگری اسلامی (گردشگری حلال) را بررسی کرده و نوشته است که کشور قطر از جاذبه گردشگری بالایی در این زمینه برخوردار است و این جاذبه به ویژه در ماه مبارک رمضان و اعیاد اسلامی پس از آن افزایش می یابد.

به گزارش گاردین، قطر از جمله ۲۰ مقصد مهم گردشگری حلال در جهان و از جمله ۳ مقصد گردشگری اسلامی در میان کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس محسوب می شود؛ کشورهایی مانند ترکیه،

مالزی و اندونزی نیز در این فهرست قرار دارند و همه آنها مشتاق به ارائه خدمات ویژه سفر به مسلمانان در ماه مبارک رمضان هستند.

یکی دیگر از عوامل جذب گردشگر به قطر، خطوط هوایی ملی این کشور است که خدمات شگفت‌انگیزی به مسافران در رتبه‌های بالای اقتصادی و درجه یک و بازرگانان ارائه می‌کند.

همچنین هتل‌های قطر نیز با ارائه اتاق‌ها و سوئیت‌های مناسب، از گردشگران مسلمان در ماه مبارک رمضان و اعیاد اسلامی استقبال می‌کنند.

روزنامه گاردین می‌نویسد: مقاصد گردشگری اسلامی از جمله قطر، گردشگران مسلمان به ویژه مسلمانانی را که در اروپا زندگی می‌کنند و از نور خورشید و گرمای آن در طول سال بی‌بهره هستند، به سمت سواحل شنی و مناظر زیبای خود جذب می‌کنند.

• بررسی موضوع خواهر خواندگی شهرهای گردشگری دو کشور با محوریت گسترش روابط و مناسبات گردشگری^۱

شهر رامسر با شهر الوکره قطر در سال ۸۹ پیمان خواهر خواندگی بستند. در سفر مهندس طاهایی استاندار وقت مازندران و شهردار وقت رامسر به قطر، موافقت نامه خواهرخواندگی رامسر و الوکره امضا شد.

بر اساس این موافقتنامه این همکاری در زمینه صدور مجوزهای ساخت و ساز و بازرگانی، گسترش برنامه‌های مشترک در زمینه‌های ساخت و ساز، نظافت، همکاری در زمینه خصوصی سازی و بهره‌گیری از تجارب دو شهر در زمینه‌های درختکاری، چمن کاری و زیباسازی شهری و همکاری در زمینه‌های کنترل و برنامه‌های فرهنگی بهداشتی می‌باشد.

رامسر در غرب مازندران با برخورداری از جاذبه‌های منحصر به فرد طبیعی و تاریخی یکی از مناطق برتر کشور به لحاظ طبیعت گردی محسوب می‌شود که سالانه پذیرای بیش از ۱۰ میلیون مسافر و گردشگر است.

• امکان سنجی در خصوص همکاری‌های گردشگری تحت کنوانسیون ۲۰۰۱ حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب

در تاریخ ۱۲ نوامبر ۲۰۰۱، کنفرانس عمومی سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد، یونسکو، کنوانسیون تحت عنوان «کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی زیر آب» تصویب کرد. یکی از اهدافی که این

^۱- <https://www.tabnak.ir>

سازمان طبق سند تاسیسیش بر عهده گرفته تکوین کنوانسیونهای بین‌المللی تامین حفاظت میراث جهانی است.^۱

دولت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۷ با تصویب در مجلس شورای اسلامی به کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی زیرآب پیوست.^۲

ایران و قطر در اسفند ماه سال ۹۹ برای تاسیس خط کشتیرانی مشترک جهت ایجاد خط مسافری از بندر لنگه به بندر دوحه قطر پس از پایان همه گیری بیماری کرونا، به توافقاتی دست یافتند.

کشور قطر با توجه به ظرفیت و زمینه‌های مناسب در حوزه‌های بندری و دریایی می‌تواند همکاری‌های خوبی با ایران داشته باشد.

• امکان سنجی جهت برگزاری هفته فرهنگی دو کشور

تاکنون چندین برنامه در قالب هفته فرهنگی در دو کشور برگزار شده است. همچنین هفته‌ی دوستی کودکان ایران و قطر در سال ۹۳ با حضور برخی مقامات دو کشور در مرکز فرهنگی کودکان قطر برگزار گردید.

• سایت‌های میراث فرهنگی ملموس (Tangible) و ناملموس (Intangible) ثبت شده و موجود در فهرست میراث جهانی یونسکو (WHS)

قطر دارای میراث غنی است، با مکان‌هایی مانند برج‌های برزن و قلعه الزباره که به همراه آثار باستان شناسی اطراف آن، به عنوان میراث جهانی یونسکو معرفی شده است.

• میزبانی قطر برای رویداد های ورزشی

قطر اولین کشور در خاورمیانه بود که میزبان تعدادی رویداد مهم ورزشی بود. اینها شامل رویدادهای زیر است:

✓ بازی‌های آسیایی ۲۰۰۶

✓ بیست و سومین بازی‌های شرکتی جهانی در سال ۲۰۱۹

✓ هفدهمین دوره مسابقات جهانی دو و میدانی در سال ۲۰۱۹

✓ جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲

¹- <https://www.sid.ir>

²- <https://rc.majlis.ir>

✓ مسابقات جهانی شنا فیما در سال ۲۰۲۳

✓ بازی‌های آسیایی ۲۰۳۰

• آیین‌ها، جشن‌ها، مناسک ملی و مذهبی، کارناوال‌ها و جشنواره‌ها، روز ملی و استقلال کشور

جشن‌های قطر شامل روز ملی قطر-روز ملی ورزش-عید فطر و عید قربان می‌باشد.

• مشاهیر و مفاخر فرهنگی، ملی و مذهبی کشور هدف

اسامی تعدادی از مشاهیر علمی، ادبی و سیاسی و هنری قطر عبارتند از:

- خلفان ابراهیم و خلیفه ابوبکر از بازیکنان مشهور فوتبال این کشور محسوب می‌شوند.
- یوسف احمد از هنرمندان این کشور است.
- وافیکا سلطان و حسن‌الملا از نقاشان صاحب سبک و معروف به شمار می‌روند.
- صوفیا الماریا، نویسنده و فیلمساز است.
- ناصرالخلیفه از بازیکنان تنیس معروف است.
- موتاز اسا بارشیم، ورزشکار قطری، قهرمانی المپیک دو و میدانی است که رکورد بیشترین پرش را از آن خود کرده است.
- عبدالله بن ناصر، سیاستمدار قطری است که شهرت زیادی دارد.
- منصور مفتاح، فوتبالیست محبوب است که در لیگ ستاره‌های قطر، بسیار درخشیده است.
- محمد المدیحکی، بازیکن شطرنج است که امتیازات زیادی را در این زمینه بدست آورده است.
- عرفان علی، بستکتبالیست معروف است که در تیم QATAR SC در لیگ این کشور بازی می‌کند و همچنین از اعضای تیم ملی بسکتبال این کشور است^۱.
- و "شیخ قاسم بن محمد" که قطری‌ها او را بنیانگذار و مؤسس قطر توصیف می‌کنند.

^۱- <https://go2tr.co/qatar>

• اشتراکات و تفاوت‌های دو کشور در حوزه توسعه محصولات گردشگری

دهه‌ها تنش با قدرت‌های بین‌المللی شهرت ایران را به حاشیه برده‌است، اما یکی از جذاب‌ترین و اصیل‌ترین میراث‌های تاریخی و فرهنگی جهان غیرقابل انکار است. این کشور یک دلخوشی واقعی برای مورخان است. در ایران، این کشور چهارفصل، در هر زمان طیف گسترده‌ای از جاذبه‌های گردشگری در دسترس است: توریست‌ها می‌توانند برای اسکی به دیزین بروند، برای حمام آفتاب به سواحل شنی سفیدرنگ هرمزگان سفر کنند، جنگل‌های بارانی باطراوت استان‌های شمالی را بگردند، کویرهای بی‌نظیر مرکزی را ببینند، از مساجد و عبادتگاه‌های دلربا دیدن کنند و...

به گزارش دنیای اقتصاد؛ در این رابطه فورس در گزارشی هفت کشوری را معرفی کرده که پتانسیل تبدیل به قطب گردشگری را در جهان پسا کرونا دارند که ایران در لیست ۷ کشوری که پتانسیل تبدیل به قطب گردشگری پس از کرونا را دارند، قرار گرفت.

امروزه با توجه به تغییر ذائقه گردشگران و نیازهای جدید، بازار گردشگری نیز دچار تحولی شگرف شده است. امروزه هر کشور تمرکز خود را برای ارائه محصولی خاص و متفاوت متمرکز کرده است. کشور ما ایران نیز با مطالعه بر روی بازارهای هدف و پتانسیل‌های فراوانی که داراست محصولاتی همچون گردشگری روستایی و عشایری، گردشگری سلامت، طبیعت گردی و گردشگری مذهبی را در اولویت برنامه‌های خود قرار داده است.

قطر نیز تلاش دارد با تثبیت موقعیت گردشگری این کشور در نقشه گردشگری جهان، به عنوان یک کشور پیشرو عمل نماید که در آن اصالت گذشته و مدرنیته در هم آمیخته شده‌است. این کشور بر روی جشنواره‌ها و رویدادهای بین‌المللی برنامه‌ریزی میکند.

• نمایشگاه‌های برگزار شده در حوزه محصولات گردشگری

نمایشگاه گردشگری، هتل داری و صنایع وابسته قطر از ۳۱ خرداد الی ۰۲ تیر ۱۴۰۱ در شهر دوحه کشور قطر برگزار می‌گردد. نمایشگاه گردشگری، هتل داری و صنایع وابسته قطر نمایشگاه تجاری منحصر به فردی است که بر صنعت در حال توسعه گردشگری و هتل داری در قطر و حوزه کشورهای خاورمیانه اختصاص دارد. با ایجاد فضایی ترکیبی از بخش نمایشگاهی، برنامه ملاقات‌های تجاری، کارگاه‌های آموزشی و رویدادهای همزمان پرشور و هیجان‌انگیز، این نمایشگاه به صورت ۳۶۰ درجه به بررسی تمام جنبه‌های حوزه هتل داری و گردشگری و بازار سرمایه‌گذاری خواهد پرداخت. این نمایشگاه که هر ساله در کشور قطر برگزار می‌گردد بهترین مکان را برای سرمایه‌گذاران حوزه هتل داری و گردشگری، صاحبان و سازندگان هتل‌ها، رستوران‌ها و کافی‌شاپ‌ها و تامین‌کنندگان فراهم می‌آورد تا به نمایش و ارائه آخرین و جدید

ترین محصولات خود پرداخته فرصت های سودآوری را برای تجارت بیابند و به برقراری ارتباط با سهامداران اصلی این صنعت در منطقه بپردازند.^۱

نمایشگاه گردشگری قطر ۲۰۲۱ : نمایشگاه گردشگری قطر ۲۰۲۱ یا قطر تراول مارت از فستیوال‌های بزرگ و دیدنی گردشگری در دوحه است.

قطر تراول مارت (QTM 2021) ، اولین نمایشگاه در نوع خود در کشور با هدف حمایت و تقویت رقابت پذیری صنعت گردشگری قطر از طریق گردآوری گردشگری ورودی و خروجی در کنار هم و ایجاد بازاری برای ارتباط متقابل بین دو کشور برگزار می شود.

این رویداد محبوب ترین مقاصد سفر، پروژه های توسعه املاک و مستغلات و روندهای به روز گردشگری لوکس، تجاری، پزشکی، ورزشی، MICE، اوقات فراغت و گردشگری فرهنگی را به برجسته ترین بازارهای مجلل ارائه می دهد و چشم اندازی جدید از آینده گردشگری را با گرد هم آوردن شرکت هایی با محصولات و روندهای جدید در فناوری مربوط به سفر و تجارت گردشگری، ارائه می نماید.^۲

❖ ویژگی های تقاضای گردشگری کشور مبدا

• مناطق یا گروه های اصلی گردشگر فرست کشور هدف

دو شهر بزرگ کشور قطر دوحه پایتخت و الریان است. گردشگران خروجی از کشور قطر بیشتر از این شهرها می باشند.

الوکره یکی از مهمترین شهرهای قطر است که با ۲۰ هزار نفر جمعیت در ۲۰ کیلومتری جنوب دوحه قرار دارد و در زمینه صنایع فراورده ماهی فعال است.

• مقصدهای مطلوب گردشگری برای ساکنان قطر

بر اساس گزارش WTTC پنج مقصد خروجی قطریها در سال ۲۰۱۹ به ترتیب کشورهای انگلستان (۲۴٪)، کویت (۱۱٪)، بحرین (۱۰٪)، ترکیه (۸٪) و سوئیس (۶٪) می باشد.^۳

بر اساس همین گزارش در سال ۲۰۲۰ پنج مقصد خروجی قطریها عبارتند از انگلستان (۲۰٪)، کویت (۱۳٪)، بحرین (۱۱٪)، عربستان سعودی (۸٪) و ترکیه (۶٪) می باشد.

¹ - <https://ilikevents.com>

²- <https://www.alefbatour.com>

²- wtcc

Outbound Departures ³	
2019	2020
1. United Kingdom 24%	1. United Kingdom 20%
2. Kuwait 11%	2. Kuwait 13%
3. Bahrain 10%	3. Bahrain 11%
4. Turkey 8%	4. Saudi Arabia 8%
5. Switzerland 6%	5. Turkey 6%
Rest of world 41%	Rest of world 42%

ترکیه

براساس گزارش GULF&TIMES ، سفر اتباع قطری به شهرهای ترکیه همچنان در حال افزایش است. طبق آخرین آمار منتشر شده از سوی اداره فرهنگ و گردشگری ترکیه در سال ۲۰۱۹ ، ۳۰,۱۶۰ نفر قطری در چهار ماه نخست سال از چندین مقصد در سراسر ترکیه بازدید کرده اند که این رقم ۱۴,۰۹٪ افزایش نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان می دهد.

بیش از ۸,۷۳۵,۲۰۰ گردشگر از سراسر جهان در ماه آوریل به ترکیه سفر کردند که این رقم ۲۴ درصد نسبت به آوریل سال گذشته افزایش نشان می دهد.

بر اساس این گزارش بیشترین آمار گردشگران به ترکیه در چهار ماه نخست سال ۲۰۱۹ از آلمان بوده است و این تعداد اندکی بیش از ۸۰۳,۴۸۰ بازدید کننده بوده و پس از آن بلغارستان و روسیه قرار دارند.^۱

دیگر مقاصد سفر قطریها

شهروندان قطری امروزه کشورهای اسکانديناوی را نیز به عنوان مقصد گردشگری خود انتخاب می کنند. همچنین منابع صنعتی می گویند سوئد یکی از مکانهای محبوب برای قطری ها محسوب می شود. با این حال، دیگر شهرهای اروپایی مانند لندن، پاریس و مادرید به طور سنتی مقصد تفریحی محبوب اکثر قطری ها می باشد. برخی از آنها نیز به مقصد آسیا مانند بانکوک، سنگاپور و مالزی می روند.^۲

¹ - <https://www.gulf-times.com/story/638183/More-Qataris-picking-Turkey-as-a-holiday-destinati>

² - Travellers from Qatar exploring new holiday destinations

کشورهایی مانند استرالیا، ایالات متحده، کانادا و مالدیو با معرفی چندین پرواز جدید به شهرهای مختلف، مقصد مورد علاقه شهروندان قطری قرار گرفته اند زیرا تنوع بسیاری در پکیج های سفر خود دارند.

کشورهای شرق اروپا

اخیراً کشورهای شرق اروپا از قبیل گرجستان، ارمنستان و بوسنی و آذربایجان به دلیل هزینه های بسیار پایین و ویزای آسان در حال بدست آوردن محبوبیت در میان گردشگران قطری می باشد. در یک سفر سه روزه به گرجستان هزینه پرواز ۳۵۰۰ ریال قطر و به آذربایجان ۲۵۰۰ ریال قطر می شود. ورود اتباع قطری به گرجستان بدون دریافت ویزا می باشد. و همچنین ویزای فرودگاهی ارائه می گردد. هزینه سفر با پرواز به گرجستان ۲۰۰۰ ریال قطر می باشد و در طول تابستان مبلغ ۱۵۰۰ ریال قطر اضافه می گردد. و این مبالغ با دیگر کشورهای شرق اروپا مشابه می باشد. طبق گفته منابع صنعتی پرواز به دیگر شهر های اروپا مانند لندن و همینطور دیگر شهرهای هند مانند کلمبو میزان هزینه، ۷۵ تا ۱۰۰ درصد بیشتر در طول سفر خواهد بود.^۱

مقاصد دیگر در منطقه خاورمیانه

محبوب ترین منطقه بین المللی برای مسافران قطر، عربستان سعودی است. هر ساله بیش از یک میلیون نفر عمدتاً برای زیارت مکه و مدینه وارد عربستان می شوند. سایر مقاصد محبوب و در واقع ۵ مقصد اصلی در داخل منطقه عبارتند از: امارات متحده عربی، بحرین، مصر و کویت.

کشورهای اروپایی

بر اساس گزارش اقتصاد گردشگری در مورد بازارهای مسافرتی طولانی، قطر دومین بازار در حال رشد سریع بعد از کویت برای اروپا می باشد. که با رشد میانگین سالانه ۲۵٫۶٪ در دوره ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ محبوب ترین مقصد اروپا برای مسافران قطری، انگلستان است. و پس از آن ترکیه، آلمان، فرانسه و سوئیس قرار دارد. با توجه به سفرهای تجاری قطری ها به لندن، انگلیس ویزای الکترونیکی به گردشگران قطری ارائه می کند و موقعیت لندن را به عنوان مقصد برتر توریستی در میان قطری ها تثبیت کرده است. سرمایه گذاری در املاک و مستغلات در لندن یکی دیگر از انگیزه های شهروندان قطری برای گذران وقت می باشد. صدور ویزای شینگن برای کشورهای اروپایی برای گردشگران قطر در سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ نشان دهنده محبوبیت روز افزون سایر مقاصد اروپایی مانند فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسپانیا است و همینطور سوئیس، بلژیک، فنلاند و لهستان نیز پذیرای گردشگران قطری هستند. از امکانات و خدمات مناسب گردشگری برای پذیرایی گردشگران مسلمان هتل هایی با اتاق های کانکت، خرید لوکس و رستوران هایی با غذای حلال می باشد.

مقاصد سفر در آسیا و اقیانوس آرام

مقصد اصلی در آسیا و اقیانوس آرام برای مسافران قطری کشورهای تایلند، ایران، هند، استرالیا، هنگ کنگ، فیلیپین و مالدیو می باشد. که در این میان کشور تایلند از محبوب ترین کشورها در میان اقوام قطری می باشد که بیش از یک سوم از همه سفرهای آنان را به آسیا و اقیانوس آرام تشکیل می دهد.

مقصد در آمریکا

در آمریکا مقصد اصلی بازدید قطری ها، ایالات متحده آمریکا می باشد. و همینطور کانادا یک بازار کوچک در حال رشد می باشد.

مقصد در آفریقا

مقصد مهم آفریقایی برای مسافران قطری کشور مراکش می باشد که در سال ۲۰۱۵ بیش از ۱۰۰۰۰ گردشگر قطری به این کشور سفر کرده اند. دو مقصد دیگر آفریقایی برای قطری ها سیشل و تانزانیا است.

❖ تعطیلات و زمان های آغاز سفر^۱

• جشن ها و تعطیلات رسمی قطر

این کشور تنها سه روز تعطیل رسمی دارد: ۱ ژانویه روز سال نو محسوب می شود و به طور کلی از روزهای مهم تعطیل است. ۳ سپتامبر از نظر مردم قطر روز استقلال قطر است و مردم در این روز اگر اعتراضی دارند می توانند آزادانه آن را اعلام کنند. این روز بین مردم این کشور ارزش بالایی دارد. ۱۸ دسامبر روز ملی قطر است، این روز تعطیل بوده و مردم در این روز جشن می گیرند. مردم این کشور به اعیاد مذهبی بسیار اهمیت می دهند عموماً آن ها را جشن می گیرند.

جمعه ها و شنبه ها به عنوان تعطیلات آخر هفته در قطر برای بخش دولتی و خصوصی می باشد. طبق قانون کار در قطر، هر کارمند حق دارد بعد از اتمام یک سال خدمت - دو هفته برای کمتر از پنج سال کار مداوم و چهار هفته به مدت پنج یا چند سال کار مداوم، اجازه مرخصی سالانه را داشته باشد. با این حال، این سیاست در شرکت ها متفاوت است.

قطر تعطیلات عمومی و تعطیلات ملی را به رسمیت می شناسد که بسیاری از آنها مبتنی بر سنت ها و فرهنگ های مذهبی اسلامی است. بخش عمومی به طور معمول ۱۰ تا ۱۲ روز تعطیلات برای هر عید در نظر می گیرد. در حالی که بخش خصوصی برای هر عید سه روز تعطیل در نظر می گیرد. تعطیلات دیگر شامل: روز سال نو، روز ملی ورزش، تعطیلات بانکی و روز ملی است.

---

¹ Strip for attracting Arab customers to your destination

• فصول سفر قطری ها

مانند سایر کشورهای حوزه خلیج فارس، دوره جولای تا سپتامبر فصل اصلی سفر برای ساکنان قطر است. این ماههای گرم تابستان همزمان با تعطیلات مدرسه است و قطری ها به دنبال گذراندن وقت تعطیلات خود در آب و هوای خنک تر هستند. سفر در بقیه سال به طور مساوی گسترش می یابد و در ماه های زمستان کمی اوج می گیرد (دسامبر - ژانویه: ۲-۳ هفته). سفر به مقصد اروپا در ماه های تابستان به طور قابل توجهی بیشتر است. آمار انگلستان نشان می دهد که سفرهای تابستانی (ژوئیه تا سپتامبر) بیشترین تعداد سفر از قطر را تشکیل می دهد (۴۷٪ در سال ۲۰۱۶)، در حالی که سهم سفرها در سایر دوره های زمانی از ۱۶٪ (آوریل - ژوئن) تا ۲۰٪ (اکتبر) متغیر است. قطری ها دارای املاک و مستغلات اصلی در مرکز لندن هستند و تمایل دارند در طول سال چندین سفر به انگلستان داشته باشند. علاوه بر این، دارایی های تجاری قطر شامل فروشگاه بزرگ Harrods، سهمی در فروشگاه های مواد غذایی زنجیره ای Sainsbury و دارایی های قابل توجه مانند هتل Savoy و Shard Tower و غیره است.

تعطیلات مدرسه ای در قطر زمان بسیار خوبی برای سفر خانواده های قطر به خارج از کشور و همچنین خانواده های مهاجران است. سال تحصیلی در قطر از ماه سپتامبر آغاز می شود و در ماه ژوئن به پایان می رسد، این بدان معنی است که تعطیلات طولانی در تابستان وجود دارد. علاوه بر این، دو یا سه تعطیلات میان مدت وجود دارد که معمولاً ۸-۱۰ روز به طول می انجامد که خانواده ها می توانند در این مدت به خارج از کشور سفر کنند.^۱

• گردشگری داخلی در قطر

^۲ در سال ۲۰۲۰، هزینه سفر داخلی و گردشگری قطر 1,884.2 میلیون دلار آمریکا بوده که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۹ که حدود 3,179.7 میلیون دلار بوده، کاهش منفی ۴۰ درصدی را تجربه کرده است.

¹ The Gulf Council (GCC) Outbound Travel Market Cooperation

² Wttc.org

• علائق و سلايق عمومی اتباع قطري^۱

درصد زيادی از اعراب کشورهای حاشيه خليج فارس دارای درآمد قابل قبولی هستند که برای سفر صرف می‌کنند. برخی از این اعراب بسیار ثروتمند هستند و پول زيادی برای تعطيلات عجيب و غريب صرف میکنند.

مسافران قطر به طور روزافزونی برای اطلاعات سفر و برنامه ريزی سفر از اينترنت برای انتخاب منابع کلیدی اطلاعات و تأثير گذاری در تصميم گيري های خود در تعطيلات و تصميم گيري در انتخاب مقصد استفاده می‌کنند.

شبهه های اجتماعی، موتورهای جستجو، فيلم های آنلاين و نقشه ها منابع کلیدی آنلاين برای برنامه ريزی سفر و تحقيق برای قطري ها در دسترس است.

قطري ها برای سفر از رزرو آنلاين برای پرواز، هتل ها و ساير خدمات مرتبط با سفر استفاده می‌کنند. مردم قطر از نظر اعتقادی با ایرانیان مشابه هستند و روند زندگی مردم این کشور با ایرانیان بسیار مشابه است. مردم قطر سعی می‌کنند زندگی را به سمت سرمایه گذاری های کلان پیش ببرند. مردم این کشور مانند ایرانیان مراسم مخصوصی برای ماه رمضان و همينطور ساير اعياد مذهبی دارند. به طور کلی از آن جا که دين رسمی هر دو کشور اسلام است، اصول مشخصی نیز وجود دارد که روی فرهنگ آن ها تأثير گذاشته است و هر دو کشور تا حد زيادی از دين برای شکل گيري فرهنگ خود وام گرفته‌اند. به عنوان مثال رعايت حد و حدود حجاب در هر دو کشور دیده می‌شود، همچنين اعياد و مناسبت های مذهبی مانند ماه رمضان و ... مورد توجه هر دو ملیت است. مردم این کشور بسیار مهمان نواز و مهربان هستند.

مردم قطر علاقه زيادی به هنرهای تجسمی دارند، به طور کلی آقایان با شیشه کار می‌کنند و بانوان نیز کار بر روی چوب را گزینه خوبی می‌دانند، هنر در قطر برای بانوان در خیاطی نیز دیده می‌شود. هنر موسیقی در قطر کمتر مورد استقبال گرفته و بیشتر در مسیر سنتی دنبال می‌شود. موسیقی سنتی و محلی قطر عمدتاً بر روی صيد مرواريد متمرکز است، با این حال چون صيد مرواريد فعالیتی منحصر به مردان بوده و زنان در این نوع آواز نقشی ندارند، در ساحل جمع شده و دست می‌زنند و آوازهایی با مضمون سختی‌های غواصی مرواريد می‌خوانند. زنان اغلب آوازهایی با مضمون گلدوزی یا آسیاب گندم می‌خوانند.

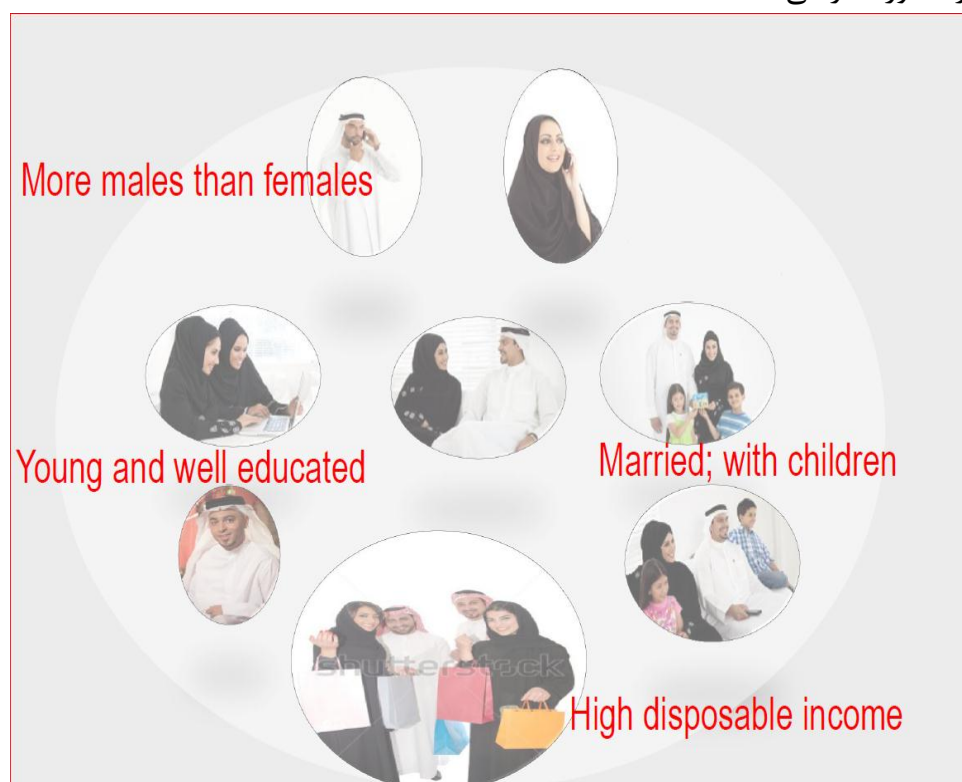
مردم قطر علاقه زيادی به ورزش دارند، ورزش در این کشور بیشتر در زمینه‌ی شنا و همينطور پیاده روی دیده می‌شود. مردم ورزش های آبی را دوست دارند و به ورزش های ساحلی نیز اهمیت زيادی می‌دهند. در قطر ورزش بخش جدا نشدنی جوانان است .

خرافات در قطر به طور کلی درجه بندی های مختلفی دارد. در سنين بالا بانوان خرافات زيادی در زمينه حمام نرفتن در طول شب دارند و معتقدند باید کسی در خانه باشد. خرافات در قطر بیشتر برای زمان های خاصی از شبانه روز و نسبت به اعداد خاصی مانند عدد ۱۳ دیده می‌شود.

^۱ The Gulf Cooperation Council (GCC) Outbound Travel Market

• الگوهای سفر (انفرادی، خانوادگی، دوستان و ...)^۱

مانند سایر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، بازار سفرهای اوقات فراغت قطر توسط شهروندان این کشور صورت می پذیرد. مهاجران مرفه نیز در روزهای تعطیل به خارج از کشور سفر می کنند. مسافران گردشگری بین المللی از قطر عمدتاً در گروه سنی ۲۵-۴۴ سال قرار دارند اکثر مسافران قطری متاهل می باشند. و در تعطیلات را با خانواده خود می گذرانند. جوانان نیز با دوستان خود در تعطیلات به خارج از کشور سفر می کنند.

۵۸ درصد از سفرهایی که از قطر به انگلستان انجام می شود در رده سنی ۲۵ تا ۴۴ سال و ۱۷٪ دیگر توسط گروه های سنی ۴۵ تا ۵۴ سال می باشد. به طور قابل توجهی از کلیه سفرهای تعطیلاتی که در سال ۲۰۱۶ توسط اتباع قطری به انگلستان انجام شده است ۸۱٪ افراد تا سن ۴۴ و ۱۹٪ توسط افراد مسن تر انجام شده است. گردشگران مرد بیشتر از زنان می باشد.

• اهداف سفر قطری ها^۲

هدف اصلی مسافرت خارج از کشور برای قطری ها گردشگری تفریحی و گذراندن اوقات فراغت می باشد. دیدار از دوستان و اقوام، گردشگری پزشکی، گردشگری مذهبی و گردشگری ورزشی محور از دیگر دلایل

¹ The Gulf Cooperation Council (GCC) Outbound Travel Market

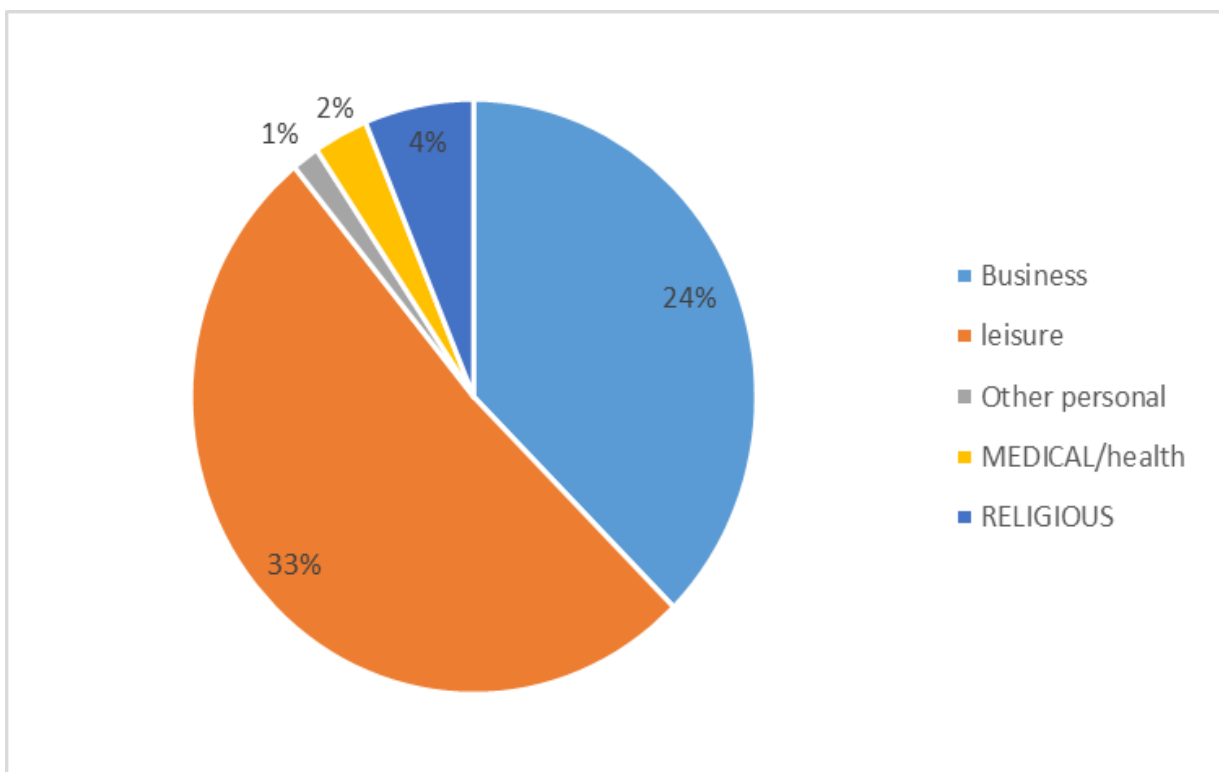
² The Gulf Cooperation Council (GCC) Outbound Travel Market

اصلی سفر به خارج از کشور می باشد. قطری ها به مسافرت های مکرر می روند و اکثریت آنها بیش از یک تعطیلات در سال دارند. ۴۲٪ از آنها دوبار در سال به تعطیلات و در واقع سفر می روند و ۳۰٪ دیگر سه بار یا بیشتر در سال سفر می کنند.

اقدامات درمانی خارج از کشور برای اتباع قطر با حمایت مالی دولت قطر انجام می شود و روند رو به رشدی را تجربه می کند، هزینه های درمان در خارج از کشور از ۱۳۷ میلیون دلار در سال ۲۰۰۹ به ۶۰۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۳ رسیده است. مقصد اصلی گردشگری سلامت کشورهای آلمان، ایالات متحده آمریکا، انگلستان و تایلند است.

گردشگری ورزشی نیز بخشی سریع و در حال رشد در این کشور است. ساکنان شورای همکاری خلیج فارس تمایل فزاینده ای برای سفر و مشاهده رویدادهای برتر ورزشی جهانی دارند. امروزه به جام جهانی و سایر رویدادهای برتر فوتبال و همچنین مسابقات تنیس گرند، مسابقه فرمول ۱ و برخی از مسابقات گلف و اسب سواری توجه ویژه ای معطوف است.

نمودار اهداف سفر قطری ها^۱

❖ بررسی وضعیت رقباى ایران در بازار کشور مبدا

• آمارهای جذب گردشگر از کشور مبدا^۱

رده بندی برترین کشورها به لحاظ جذب گردشگران کشور قطر در سال ۲۰۱۸				
Source: World Tourism Organization (UNWTO)				
۱- کویت	۲- عربستان	۳- ترکیه	۴- انگلیس	۵- عمان
۱۳۰۸۱۰	۱۱۹۲۸۷	۱۱۷۲۹۱	۱۴۸۷۱۸	۶۵۴۸۴
	(۲۰۱۹)۳۸۸۹۶		(۲۰۱۹)۱۷۵۰۵۷	

آمار ۲۰۱۹ برخی از کشورها در سایت رسمی UNWTO اعلام نگردیده است

• مدت اقامت گردشگران کشور قطر در مقاصد رقیب

قطری‌ها بعد از کویتی‌ها طولانی‌ترین سفر را در خارج از کشور در مقایسه با دیگر شهروندان کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس انجام می‌دهند و میانگین طول اقامت در اروپا در مقایسه با سایر نقاط جهان بیشتر است.

آمار Visit Britain در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که میانگین مدت اقامت برای مسافران قطر در بازدیدها در بریتانیا ۱۴ شب می‌باشد که در این میان ۲۷٪ از سفرها نیز به مدت ۳۵ شب طول کشیده است.

• میزان هزینه کرد گردشگران کشور قطر در مقاصد رقیب^۲

قطر از نظر هزینه سفر بین‌المللی به عنوان دوازدهمین بازار بزرگ مسافرتی برون مرزی در جهان قرار دارد. هزینه سفر بین‌المللی توسط ساکنان قطری در سال ۲۰۱۶ بالغ بر ۹,۱ میلیون دلار بوده است که از ۱,۸ میلیون دلار در سال ۲۰۰۵ بیش از چندین برابر افزایش یافته است.

¹- WWW.UNWTO.org

² https://gulfnews.com/world/gulf/kuwait

Table 5.4 Qatar: tourism expenditure (USD million)

	2000	2005	2010	2014	2015	2016
Total expenditure	..	..	..	12,871	11,641	13,152
- Travel	307	1,759	..	8,682	8,171	9,089
- Passenger transport	..	..	..	4,189	3,470	4,063

Source: World Tourism Organization (UNWTO).

این میزان در سال ۲۰۱۹ به ۹/۴۸۶ میلیون دلار رسید که در مقایسه با ۹/۲۷۲ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ تفاوت چندانی نداشته است.^۱

3. OUTBOUND TOURISM							
<i>Data</i>							
Expenditure							
3.4	Total	US\$ Mn	11,641	13,152	12,284	11,754	12,528
3.5	• Travel	US\$ Mn	8,171	9,089	9,638	9,272	9,486
3.6	• Passenger transport	US\$ Mn	3,470	4,063	2,646	2,482	3,042

❖ انطباق محصولات گردشگری کشور با ویژگی های بازار

• سلايق گردشگران قطري

از لحاظ انتخاب محل اقامت، اکثر گردشگران قطري ترجيح مي دهند در هتل های پنج ستاره و چهار ستاره يا آپارتمان ها / ويلاهای مبله اقامت داشته باشند. در طول تعطيلات طولانی مدت در تابستان، قطري ها تمايل بيشتري براي آپارتمان ها و خانه های مبله را دارند.

- اهداف سفر قطري ها به ايران در حال حاضر: دیدار اقوام و آشنایان ، مذهبی، سلامت و تفریحی است.

- مقاصد اتباع قطر در سفرهای سلامت عمدتاً تهران و فارس و خراسان رضوی می باشد.

- مقاصد اتباع قطر در سفرهای توریستی و زیارتی عمدتاً شهرهای اصفهان، شیراز، قم خراسان رضوی و مناطق شمالی کشور می باشد.

• عرضه داشت محصول گردشگری در وضع موجود

- گردشگری سلامت و زیارتی با توجه به موقعیت جغرافیایی ایران با قطر و اشتراکات فرهنگی - اسلامی از مزیت های جذب گردشگران قطري محسوب می گردد. و لذا عمده ترین اهداف اتباع قطر برای سفر به ايران در حال حاضر مشتمل بر موارد ذیل می باشد:

¹ -unwto.org

- گردشگری سلامت: با توجه به ظرفیت‌های پزشکی در کشور بالاخص در استان‌های فارس، خراسان رضوی، جزیره کیش
- گردشگری مذهبی: با توجه به وجود اشتراکات مذهبی و وجود مکان‌های زیارتی در استان‌های فارس، قم و خراسان رضوی.

• آسیب‌شناسی موانع و مشکلات گردشگران کشور قطر در ایران

کشور ایران به دلیل اینکه کشوری مسلمان می‌باشد و از لحاظ بعد مسافت دریایی و هوایی به قطر نزدیک می‌باشد مقصد بسیار خوبی برای جذب گردشگران سلامت قطر می‌باشد. همچنین به دلیل امکانات تخصصی و فوق تخصصی پزشکی و مناطق آب‌درمانی در نقاط جنوبی و شمالی کشور دارای مزیت می‌باشد. اما متأسفانه با وجود ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود، این نوع از گردشگری کشورمان از نظر تبلیغات و اطلاع‌رسانی دارای مشکلات عدیده‌ای می‌باشد. چرا که گردشگران سلامت قطر اطلاعات دقیق و قابل اعتمادی در خصوص ایران ندارند. آنها برای سفر به ایران بالاخص با هدف سلامت نیازمند پکیج‌های گردشگری سلامت با تعرفه‌های مشخص می‌باشند.

از جمله موانع دیگر که از سوی منابع مختلف از جمله فعالان بخش خصوصی بعنوان موانع جذب قطری‌ها به کشورمان ذکر گردیده می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

- ضعف در خصوص تبلیغات و اطلاع‌رسانی.
- کم‌توجهی به پتانسیل بالای ایران برای جذب گردشگران طبیعت‌گردی و سلامت.
- حمل‌اسکناس توسط مسافر بدلیل تحریم‌ها و عدم سیستم بانکی نقل و انتقال وجه.
- عدم وجود زیرساخت‌های گردشگری دریایی.
- عدم تامین سوخت یارانه‌ای کروزهای ایرانی.
- وجود برخی قوانین در برخی از مراکز از جمله کنار ساحل.
- عدم ساماندهی خدمات درمانی برای گردشگری سلامت.
- کمبود خدمات (تور، هتل و مترجم).^۱

• استان‌های واجد شرایط به عنوان مقصدهای جذب

استان‌های قم، خراسان رضوی و فارس می‌توانند بعنوان مقاصد جذب گردشگران مذهبی از کشور قطر باشند. همچنین استان‌های شمالی و غربی کشور با توجه به آب و هوای مناسب و خنک می‌تواند برای تفریح و استفاده از جنگل و طبیعت برای گردشگران قطری جذاب باشد.

^۱ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی - رایزن فرهنگی

مسافران قطری بین ۵ تا ۷ روز در سفر تفریحی در مقاصد گردشگری اقامت دارند. که این رقم برای سفرهای درمانی به تناسب نوع ویزا و مدت درمان افزایش پیدا می کند.

• توسعه محصول های بالقوه برای عرضه به بازار

- محصولات پیشنهادی بازار گردشگری ایران جهت جذب سهم بیشتری از گردشگران خروجی قطر:
- گردشگری طبیعی و ورزشی : با توجه به وجود سواحل دریای آزاد، مناطق حفاظت شده بکر در استان های مختلف کشور و سهولت دسترسی و هزینه های پایین تر نسبت به مقاصد دیگر.
- گردشگری سلامت : با توجه به امکانات مناسب و متنوع پزشکی در استان های جنوبی کشور به ویژه شیراز، جزیره کیش و منطقه آزاد چابهار.
- گردشگری دریایی: راه اندازی تورهای دریایی، همکاری در ارائه تسهیلات گمرکی و بندری به شناورهای گردشگری و کشتیهای تفریحی اعزامی از ایران به قطر و بالعکس.
- گردشگری تفریحی: با توجه به علاقمندی قطری ها به طبیعت و جنگل و وجود طبیعت بسیار زیبا در کشور از جمله گلستان، گیلان، لرستان.

❖ وضعیت همکاری و تعاملات گردشگری دو کشور

• تبادلات گردشگری بین دو کشور ایران و قطر

مراودات گردشگری با ایران				
آمار تعداد گردشگران ورودی از کشور قطر به ایران به تفکیک سال				
Source: World Tourism Organization (UNWTO)				
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
۷۰۴۰	۲۷۹۶	۴۱۷۸	۴۸۷۶	-

- - آخرین وضعیت تبادل گردشگر: (طبق گزارش آماری دفتر برنامه ریزی و حمایت از توسعه گردشگری-۱۴۰۰)

۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	میزان تبادلات گردشگر
تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۱۲,۸۳۷	۱۲,۸۷۷	۸,۱۰۷	۴,۷۷۲	۸۱۵	ورود گردشگران از قطر به ایران
۱۵۴,۹۰۹	۱۶۳,۷۶۳	۱۷۲,۲۸۱	۲۰۹,۰۱۵	۱۲۴,۶۲۷	خروج گردشگران از ایران به قطر
منبع: معاونت گردشگری - دفتر مطالعات و برنامه ریزی گردشگری - ۱۴۰۰					

• سابقه تعاملات گردشگری در سطح دولتی

اسناد همکاری های گردشگری امضا شده میان دو کشور شامل:

- یادداشت تفاهم همکاری های گردشگری میان انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی هوایی و جهانگردی ج.ا.ایران و کمیته عالی جهانگردی دولت قطر در تاریخ ۲۰ اردیبهشت در سال ۱۳۷۸ در دوحه.
- یادداشت تفاهم همکاری های گردشگری میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۵ برابر با ۲ ماه می ۲۰۰۶ میلادی در تهران.
- یادداشت تفاهم همکاری در زمینه گردشگری میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر در سفر آقای رئیسی، رئیس جمهور و هیات همراه به قطر در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲

ملاقات ها:

- ملاقات معاون وزیر امور اقتصاد و دارائی و رئیس کل سازمان سرمایه گذاری با رئیس سازمان گردشگری و شرکت نمایشگاهی قطر سال ۸۸.
- دیدار سفیر ج.ا.ایران در دوحه با رئیس جدید سازمان گردشگری قطر سال ۹۱.

❖ پیشنهاد های جذب گردشگران از کشور قطر

• پروژه های مشخص جذب گردشگر از کشور قطر

الف) جذب حداکثری گردشگران سلامت قطر

با در نظر داشت پتانسیل ایران در زمینه جذب گردشگر سلامت در بین کشورهای اسلامی و موقعیت ویژه جغرافیایی سیاسی کشور در منطقه و مجاورت با کشورهای دارای ضعف های اساسی در زمینه

زیر ساخت‌ها و کیفیت خدمات پزشکی و سلامت، موقعیت مناسبی جهت جذب گردشگران سلامت قطر بالاخص برای استان فارس و منطقه آزاد چابهار و کیش می باشد.

➤ راهکارهای عمومی

- اطلاع رسانی و انجام تبلیغات با توجه به سلائق قطری‌ها در شبکه‌های تلویزیونی، رادیوها و روزنامه‌های قطری و شبکه‌های مجازی (اسنپ چت، فیس بوک، واتس اپ و اینستاگرام)
- انجام تبلیغات محیطی در شهرهای اصلی قطر
- ترغیب جهت سرمایه‌گذاری، ایجاد رفاه و سرگرمی
- معرفی مزیت رقابتی کشور در حوزه سلامت به گروه‌های هدف که به خدمات نیاز دارند.
- دعوت از اینفلوئنسرها و سلبریتی‌ها جهت تبلیغات و تولید محتوا و انعکاس در صفحات مجازی خود
- قرارداد با بزرگترین دفاتر توریستی و گردشگری در قطر مانند: ریجنسی للسفریات و ارائه تورهای متنوع گردشگری- سلامت- زیارتی با امکانات رفاهی بسیار بالا.^۱

ب) برنامه ریزی جهت جذب حداکثری تماشاگران جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر به کشور

- با عنایت به برگزاری جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ به میزبانی قطر در همسایگی کشورمان و ضرورت بهره‌برداری مطلوب از این فرصت جهت معرفی گسترده و هدفمند ظرفیت‌های گردشگری ایران در عرصه بین‌المللی و جذب گردشگران و تماشاگران ورودی به قطر در دستور کار این معاونت قرار دارد.

➤ راهکارهای عمومی

- تشکیل کارگروه ویژه گردشگری جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر در معاونت گردشگری
- تعامل و همکاری با سایر سازمان‌ها و تشکیل کمیته متناظر داخلی در سازمان های مربوطه

---

^۱ رایزن فرهنگی- سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

برنامه بازاریابی "نفوذ به بازار گردشگری قطر"

- چشم انداز برنامه (۱۴۰۱-۱۳۹۷): افزایش ورود گردشگر به ایران از قطر از ۸۱۵ نفر در سال ۱۳۹۹ به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر سالانه تا سال ۱۴۰۲
- سیاست های کلان:

- (۱) تمرکز بر محصولات گردشگری قابل عرضه کشور به بازار قطر^۱: سلامت، مذهبی، طبیعت گردی، دریایی و ورزشی
- (۲) تمرکز بر مقصدهای گردشگری کشور: تهران، فارس، اصفهان، چهار محال و بختیاری، آذربایجان غربی، مازندران
- (۳) رویکرد بازاریابی: تمرکز بر گردشگران سلامت و تفریحی قطراز طریق:
* برطرف نمودن مشکلات موجود

---

^۱- بررسی وضع موجود محصولات گردشگری کشور حاکی از آن است که محصولات فوق بیشترین انطباق را با بازار قطر دارند. توسعه محصول های جدید در سالهای بعد به برنامه اضافه می شوند.

جدول ۱: برنامه اقدام یک ساله بازاریابی گردشگری کشور قطر

ردیف	راهبرد	برنامه یک ساله	تعداد	محل اجرا	محصول	متولی	مجری
۱	توسعه محصولات گردشگری	تهیه بسته‌های گردشگری درمانی و سلامت (با تعرفه مشخص درمانی)	-	-	سلامت	معاونت گردشگری	بخش خصوصی / بهداشت و درمان
		تعریف بسته‌های جدید گردشگری ورزشی با تمرکز بر اسکی	-	استانهای کوهستانی کشور - تهران (دیزین)	ورزشی	معاونت گردشگری	بخش خصوصی
۲	تبلیغات و اطلاع رسانی گردشگری	برگزاری تور آشناسازی ویژه تورگردانان فعال و اصحاب رسانه کشور قطر	۲ تور آشناسازی (۱۰ نفر - ۵ روز) (در فصل بهار و پاییز)	تهران، اصفهان، شیراز، چهار محال و بختیاری	سلامت، طبیعت گردی و ورزشی	معاونت گردشگری	استانهای مربوطه
		تبلیغات در اینستاگرام و واتس آپ	-	-	طبیعت گردی و سلامت	معاونت گردشگری	بخش خصوصی
		تبلیغات در روزنامه‌های قطر	-	-	طبیعت گردی و سلامت	معاونت گردشگری	بخش خصوصی
		ساخت کلیپ‌های تبلیغاتی	دو کلیپ یک تا ۳ دقیقه ای	شبکه های العالم، سحر، ifilm	طبیعت گردی و سلامت	معاونت گردشگری	معاونت گردشگری
		تبلیغات محیطی (بنر و بیلبورد) در سطح شهرهای اصلی	۳		معرفی جاذبه های گردشگری کشور و معرفی پکیج های سلامت و درمان	معاونت گردشگری	بخش خصوصی

ردیف	راهبرد	برنامه یک ساله	تعداد	محل اجرا	محصول	متولی	مجری
	گردشگری برگزاری رویداد و نمایشگاه های	برگزاری هفته های فرهنگی	۱ برنامه در سال در یک شهر		طبیعت گردی- فرهنگی	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی-	سفارت و رایزن های فرهنگی در کشور قطر
		برگزاری ۲ کارگاه توجیهی برای تورگردانان ایرانی به منظور تشویق آنها جهت فعالیت در بازار قطر			طبیعت، سلامت، فرهنگی و ورزشی	معاونت گردشگری	بخش خصوصی
		برگزاری نشست جهت معرفی ظرفیت های گردشگری ایران بویژه در حوزه طبیعت و سلامت و فرهنگی در قطر			طبیعت، سلامت، فرهنگی و ورزشی	معاونت گردشگری	توراپراتورها
۳	فضای مجازی	تسریع در راه اندازی پورتال جامع گردشگری سلامت			-	وزارت بهداشت و درمان	وزارت بهداشت و درمان
		پخش کلیپ های تبلیغاتی در فیس بوک، واتس اپ			طبیعت، سلامت، فرهنگی و ورزشی	معاونت گردشگری	بخش خصوصی
۴	تسهیل سفر	تسریع در روند صدور ویزای الکترونیکی به ویژه ویزای درمان			-	وزارت امور خارجه	وزارت امور خارجه
۵	همکاری های دولتی	برگزاری نشست کمیته فنی مشترک همکاری های گردشگری			-	معاونت گردشگری	معاونت گردشگری
		به روز رسانی برنامه اجرایی	۱	-	-	معاونت گردشگری- امور بین الملل	معاونت گردشگری- امور بین الملل
		راه اندازی نمایندگی اطلاع رسانی در قطر					

منابع و ماخذ

- <https://www.theodora.com>
- <https://www.wikipedia.org>
- <https://parsicanada.com/qatar>
- world population review
- <http://asiawt.isca.ac.ir>
- <http://peace-ipsc.org/fa>
- www.unwto.org
- <https://knoema.com/atlas/Qatar/topics/Tourism>
- Wttc.org
- Thegulf cooperation council
- <https://fa.wikipedia.org>
- <http://istizada.com/kuwait-online-marketing>
- <https://www.go-gulf.qa/social-media-usage-in-qatar-statistics-and-trends>
- L'Écho Touristique
- <https://www.traveldailymedia.com/national-tourism-strategy-2030-for-qata>
- <https://flightio.com/blog/travel-tips/qatar-things-to-do>
- <https://go2tr.co/qatar/life>
- <https://iqna.ir>
- <https://www.tabnak.ir>
- <https://www.sid.ir>
- <https://rc.majlis.ir>
- <https://go2tr.co/qatar>
- <https://ilikevents.com>
- <https://www.alefbatour.com>
- <https://www.gulf-times.com/story/638183/More-Qataris-picking-Turkey-as-a-holiday-destinati>
- Travellers from Qatar exploring new holiday destinations
- Thepeninsulaqatar.com
- 5trip for attracting Arab customers to your destination
- The Gulf Council (GCC) Outbound Travel Market Cooperation

-THE MIDDLE EAST OUTBOUND TRAVEL MARKET1

- <https://gulfnews.com/world/gulf/kuwait>

- <https://www.tahlilbazaar.com>

- سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی - رایزن فرهنگی

- گزارش آماری دفتر مطالعات، آموزش و برنامه‌ریزی گردشگری - ۱۴۰۰

-معاونت هوانوردی و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشور